БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 7 (7037)
ЯНВАРИИН
9
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ—шухала зорилгонуудай нэгэн

Коммунистическэ парти, Советскэ правительство ажалшадай ажабайдалые эрид һайжаруулха гэһэн шухала зорилго табинхай. Энэ зорилго бэелүүлхэ харюусалгатай хэрэгые бодото соонь бэелүүлгэдэ советскэ хүнүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ олон миллион гектар шэнэ ба боро газар дүүрилэн ашаглагдаба.

Эгээл энэ үедэ социалистическэ промышленностиин дээрэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ гээшэ ажахын шухала асуудалнуудай нэгэн болоно. Юуб гэхэдэ, хүдөө ажахыда машина зэмсэгүүд улам ехээр хэрэгтэй болоно. Хүн зоной материальна эрилтые хүсэдөөр хангахын тулада үргэн хэрэглэлэй эд бараа бүри элбэгээр үйлэдбэрилхэ хэрэг гарана. Промышленна предприяти бүхэнэй продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө саг болзор соонь дүүргэхэ гээшэ түйлай ехэ удхашанартай. Үгтэһэн түсэбые заатагүй дүүргэхын тулада нэн түрүүн предприятиин хүдэлмэрине зүбөөр эмхидхэжэ, үйлэдбэрине нэгэ жэгдээр ябуулха хэрэгтэй. Эдэ эрилтэнүүдые хараадаа абажа, оронойнай түрүү предприятинууд ажалай ехэхэн амжалта туйлана.

Социалистическэ промышленностиин түрүүшүүлэй зэргэдэ оролсоһон Улан-Удын сэмбын фабрикые абаад үзэе. Тус фабрикын коллектив ажалай бүтээсые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхын тулада тэмсэлээ хэзээдэшье һуларуулдаггүй. Тиимэһээ үнгэрэгшэ жэлдэ фабрикын сэмбэшэд ажалайнгаа бүтээсые аяар 7 процентээр дээшэлүүлһэнэйнгээ ашаар продукци үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 136 мянган метр сэмбэ нэхэжэ гаргаа. Мүнөө жэлдэ тэдэнэр үйлэдбэриингөө талмайе үргэдхэнгүйгөөр, бии байһан машина зэмсэгүүдээ дүүрэн хүсөөрнь ашаглан, ажалай бүри ехэ амжалта туйлахаар зоригжонхой.

Теэд, республикымнай предприятинуудта ажалай бүтээсые али болохоор дээшэлүүлхэ арга боломжонууд хүсэд хэрэглэгдэдэггүй байна. Үйлэдбэриин процессүүдэй муугаар дүүргэгдэдэг, түүхэй эд болон бусад материалнуудаар дуталдадаг дээрэһээ олохон предприятинууд һара, квартал соо нэгэ жэгдээр хүдэлмэрилжэ шаданагүй. Кварталай эхин багтань унжагайржа, эсэстэнь яараха, тэбдэхэ, олон хүдэлмэришэдые хэжэ байһан ажалһаань болюулаад ондоо хүдэлмэридэ табиха ушар али олон үзэгдэнэ. Иимэ муугаар эмхидхэгдэһэн ажалтай предприятида ажалай бүтээсые хайшан гээд дээшэлүүлэлтэйб? Бүтээн гаргадаг продукциинь хэмжээн бага болоно, тэрэнэй продукцяар хангагдадаг ондоо предприяти баһал гээгдэлдэ орохо баатай болоно бшуу. Эдэ бүгэдэ арадай ажахыда ехэхэн хохидол тохёолдуулна.

Улан-Удын механизированнэ шэлэй завод урда жэлнүүдтэ республикынгаа эгээл түрүү предприятинуудай нэгэн байһаниинь олондо мэдээжэ. Һүүлэй үедэ хүтэлбэрилэгшэдэйнь эмхидхэлэй хүдэлмэрине хангалтагүйгөөр ябуулдаг, мэдээжэ байһан дутагдалнуудые усадхадаггүй дээрэһээнь эндэ 1954 ондо валовой продукци үйлэдбэрилхэ түсэб дүүргэгдэбэгүй. Тиин шэнээр баригдажа байһан фабрика, заводуудта, колхозуудай типовой барилгануудта сонхын шэл ехээр дутуу үгэбэ. Тэрэшэлэн Сэлэнгын, Черемховско, Итанцын леспромхозуудта, мүн аймпромкомбинадуудта ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл тон һулаар ябуулагдана. Нёдондо жэлдэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар москвагайхидай үнэтэ үүсхэлые дэмжэхэ зуураа, предприяти бүхэнэй коллектив тус бүридөө социалистическэ уялгануудые абаа һэн. Мүнөө тэрэ уялганууд дурсагдагша леспромхозуудта, Хориин, Яруунын, Зэдын промкомбинадуудта тон муугаар бэелүүлэгдэжэ байна. Аймпромкомбинадуудай продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө заатагүй дүүргэхэ хэрэгтэ республикын нютагай промышленностиин министерствын зүгһөө эрилтэ һулаар хэгдэнэ, шухала хэмжээн абтанагүй. Ушар иимэһээ колхозуудай, хүдөөгэй ажалшадай ехээр хэрэглэжэ байһан хирпиисэ, хомууд, эсгы, тоног, мебель болон бусад хэрэгсэлнүүд тон багаар үйлэдбэрилэгдэнэ.

Табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар социалистическэ мүрысөөн орон дотор үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Республикымнай промышленна предприятинуудай коллективүүд энэ мүрысөөндэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсажа, абаһан уялгануудаа бодото дээрэнь нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ гүйсэд арга боломжотой. Тэрэнэй тулада хүдэлмэришэн бүхэн ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа, шадабари мэргэжэлээ гаргаха хэрэгтэй. Мүнөө предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд «жэл һая эхилбэ» гээд һанаа амархан һууха ёһогүй, 1955 оной—табанжэлэй һүүлшын жэл байһаниие хараадаа абалсан, түрүүшын кварталай түсэбые графигай ёһоор дүүргэлтые хангаха уялгатай.

Завод, фабрика, леспромхозуудай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэри дээрэ шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ, түрүүшүүлэй хүдэлмэриин баян дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо, ажалай эмхидхэлые ба журамые саашадань һайжаруулха ёһотой. Эдэ бүгэдын ашаар ажалай бүтээсын дээшэлүүлэгдэхэ байһаниинь дамжаггүй.

Үсэгэлдэр эхилһэн Улан-Удын городской XXVII партийна конференци дээрэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэдэ онсо анхарал хандуулагдажа, тус асуудалаар предприятинуудай хүдэлмэридэ байһан ехэнүүд дутагдалнууд элирүүлэгдэхэ ёһотой. Предприятинуудай партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай дээрэ дурсагдаһан дутагдалнуудые дары усадхажа, олониитэ хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлхэнь эгээл шухала. Ингэжэ бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилөө хадаа ажалай бүтээсые саашадань дээшэлүүлжэ, табадахи табанжэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэхэ байнабди.

Улан-Удын городской XXVII партийна конференци нээгдэбэ

Үсэгэлдэр Улан-Удэдэ, Соведүүдэй 2-дохи байшангай ехэ зал соо үдэрэй 2 часта Улан-Удын городской XXVII партийна конференци нээгдэбэ.

Конференциин президиум, ажаллаха бусад органуудай һунгагдаһанай һүүлээр горкомой хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэлые КПСС-эй Улан-Удын горкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **В. П. Лисюткин**, шалгалтын комиссиин тоосоое — нүхэр **А. С. Череп** гэгшэд хэбэ.

Горкомой ба шалгалтын комиссиин тоосоо элидхэлнүүд тушаа нүхэд **Павленко, Апенин, Томин, Оглоблин, Тропников, Хандажапов, Корягина, Еременко** гэгшэд үгэ хэлэбэд.

Мүнөөдэр конференци хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

Новосибирскэ ГЭС-эй барилга дээрэ

НОВОСИБИРСК, январиин 7. (ТАСС). Новосибирскэ гидроэлектростанциин барилгашад барилгахабсаралгын хүдэлмэринүүдэй түсэбые үнгэрэгшэ жэлдэ 109,6 процентээр дүүргэээ. Шлюз, каналнууд болон бусад барилгануудые барихын тула газар малталгын хүсэтэ машинанууд ГЭС-эй байшангай баригдаха хонхорһоо 4.600 мянган кубометр шорой малтажа гаргаа. Газар малталгын снарядууд болон гидромониторно установконуудай экипажууд плотинын баруун эрьедэ 2 миллионһоо үлүү шорой малтаба.

Гидробарилгашадай посёлогуудта олон тоото гэрнүүд ашаглалгада оруулагдаһан байна. Тэдэ гэрнүүдэй байрын талмай юһэн мянга табан зуу гаран квадратна метр болоно. Барилгашад 1955 оние 500 хүнэй һууритай харалгын залтай шэнэ клуб соо угтаа. Магазинууд, столовонууд, һургуулинууд болон коммунально-ажаһуудалай эмхи зургаануудай тоо олошорно.

Гидроузелай гол барилганууд болохо станциин байшан шлюз хоёр баригдажа эхилбэ. Сибириин шэрүүн хүйтэндэшье бетон дэбдигдэһээр. Хүсэ ехэтэ котельнүүд үйлэдбэриин участогуудые ууралаар хангана, тиигэжэ бетониие бага температурада дэбдихэ арга боломжо олгоно.

Бетонщигуудай бүхы бригадануудынь шэнэ жэлһээ эхилжэ халаанайнгаа нормые үлүүлэн дүүргэнэ.

ПАРТИИН УРЯАЛААР, ЗҮРХЭНЭЙ ЗОРИГООР

Шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглалгада ошохые хүсэһэн комсомолецууд болон залуушуудай Московско суглаан

Шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглалгада түрэл партиингаа уряагаар ошохые үнэн сэдьхэлһээ хүсэһэн залуу хүбүүд, басагад январиин 7-до СССР-эй Ехэ театрта бүхы Москваһаа сугларба.

Шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглалгада ошохые хүсэһэн столицын ба областиин комсомолецууд болон залуушуул табигдаһан зорилгын тон шухала удхашанарые гүнзэгыгөөр мэдэрэн, СССР-эй Ехэ театр соо сугларһан байна.

Үглөөнэй арба нэгэн час. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ **Г. М. Маленков**, КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь **Н. С. Хрущев** гэгшэд президиумдэ ерэнэ. Суглаанда хабаадагшад тэдэниие нэрьемэ альга ташалгаар угтана. Бултадаа бодоно.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарьнууд, ВЛКСМ-эй МК-гэй ба МГК-гэй секретарьнууд, министрнүүд, Казахстанһаа ба Алтайһаа ерээд, өөһэдынгөө амаралтые Москвада үнгэргэжэ байһан залуу механизаторнууд, шэнэ газарта ошохые хүсэһэн залуу хүбүүд, басагад президиумдэ һууринуудые эзэлнэ.

ВЛКСМ-эй МГК-гэй секретарь нүхэр **Давыдов** суглаае нээгээ. Комсомолой Московско областной комитедэй секретарь нүхэр **Халдеевтэ** үгэ үгтэнэ. Тэрэ хадаа партиин уряагаар, зүрхэнэй зоригоор шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглалгада ошохые хүсэһэн патриодуудые — һайндуратаниие амаршална. Гүйсэд бэшэ мэдээнэй ёһоор, гансахан һүүлэй гурбан үдэрэй турша соо Москвагай ба Московско областиин залуушуулһаа гурба мянга гаран мэдүүлгэнүүд комсомольско организацинуудта ороһон байна.

Коммунистическэ байгуулалтын орёо ба бэрхэшээлтэй участогуудта комсомольско путёвкоор советскэ залуушуул түрүүшынхеэ гарахаяа байна бэшэ. Мүнөө ошохоёо байгаа олон мянган һайн дуратанай Эхэ оронойнгоо этигэл найдабариие нэрэтэй солотойгоор дүүргэжэ, советскэ арадай илалтануудай алтан түүхэдэ үшөө нэгэ алдарта хуудаһа бэшэхэ байһандань ажаг һэжэг байнагүй гэжэ хэлээд, нүхэр Халдеев үгэеэ түгэсхэнэ.

Московско областиин Ленинскэ МТС-эй тракторист нүхэр **Кочетков** трибунада гараба.

— Парти, правительство хадаа, — гэжэ тэрэ хэлэбэ, — шэнээр элдүүрилэгдэжэ байгаа газарта тарилгые хоёр дахин үргэдхэхэ гэжэ шиидэбэ. Энэ түйлай ехэ зорилгые шиидхэхын тулада олон мянган зоримгой хүнүүд хэрэгтэй болохо байна. Тиин би комсомолец байһан үндэр нэрэзэргэеэ нэрэтэй солотойгоор абажа ябаһанаа бодотоор харуулха ээлжээмни ерээ гэжэ шиидэһэн байнаб.

Манай МТС-эй хэдэн трактористнууд намтай хамта шэнэ газар ошохо хүсэл гаргаһан байна.

Ойроо хүртөөгүй байһан үргэн ехэ шэнэ газарай комсомольско газар гэжэ нэрлэгдэхынь тулада бүхы шадалаараа оролдохобди.

Москворецкэ районой инженер-механик нүхэр **Мостяев** иигэжэ хэлэбэ:

— Хизааргүй үргэн талые үрэжэл ехэтэй полинууд болгохо гээшэ манай орон дотор продуктнуудые элбэг ехэ болгохо шэнэ эшэ үндэһэн гээшэ гэжэ бидэнэр һайнаар ойлгонобди. Тиин Эхэ оромнай шэнэ ба боро газар элдүүрилжэ байһан районуудта тракторнууд, комбайнууд болон хүдөө ажахын бусад машинануудые түйлай олоор эльгээнэ. Комсомолец, инженер би энэ тон баян техникые ашаглалсаха байһандаа золтойб. Энэ техникэ шэнэ районуудта хүдөө ажахые амжалтатайгаар хүгжөөлгэ хангаха байна.

Кунцевскэ районой агроном нүхэр **Кузнецовада** үгэ үгтэнэ. Шэнэ газар элдүүрилжэ, элбэг ехэ ургаса ургуулха хэрэгтэнь залуушуулда туһалхаһаа үлүү һайн һайхан юумэ агрономдо юун байхаб, — гэжэ тэрэ хэлэнэ. — Энэ хадаа хүндэтэ хэрэг байхаһаа гадна, түйлай ехэ харюусалгатай хэрэг мүн.

Мытищенскэ МТС-эй механик-комбайнер нүхэр **Емцов** манай МТС-һээ холын хизаар худар бүхэли тракторна бригада ошохоор бэлэн болонхой гэжэ мэдүүлбэ.

— Эдэ үдэрнүүдтэ бидэниие холын замдэ бэлэдхэлгэдэ МТС-эй бүхы коллектив оролдосотойгоор хабаадажа байна,—гэжэ нүхэр Емцов хэлэбэ. — Бидэнэр шэнэ газар худар гүйсэд зэбсэгжэнхэй ошохобди. Бригадамнай тракторта хэрэгтэй запасной частьнуудаар, инструментнүүдээр хангагдаа. Бригада хадаа шэнэ газар дээрэ эрхим гэжэ нэрлэгдэхээр хүдэлмэрилхэ гэжэ шиидэнхэй.

Удаань Дзержинскэ районой автозаһабарилгын заводой шофер нүхэр **Полунин**, шулуушан нүхэр **Мишкин**, повар нүхэр **Борзов** гэгшэд үгэ хэлээ. Тэдэнэр гүрэнэй ехэ зорилгын шиидхэгдэжэ байһан, элдүүрилэгдэн таригдаһан гектар бүхэнэй ургасын манай инаг түрэл Эсэгэ ороной баялигые арьбадхажа байһан, коммунистическэ байгуулалтын шухала участогуудай нэгэндэ эльгээжэ, комсомолой олгоһон үндэр дээдэ этигэл найдабари тухай хэлэбэ.

Суглаанда хабаадагшад Казахска ССР-эй «Куйбышевский» гэжэ орооһо таряанай совхозой трактористка нүхэр **Ломтевагай** үгые ехээр һонирхон шагнаа. Тэрэ хадаа урдань Л. М. Кагановичын нэрэмжэтэ Гүрэнэй нэгэдэхи подшипникова заводто хүдэлмэрилжэ байһан юм.

Трактористка хадаа тунга газар дээрэ байражажа эхилһэн түрүүшынгээ алхамууд тухай, һуралсал ба хүдэлмэри тухайдаа, бэрхэшээлнүүдтэй тэмсэн зунай туршада 18 мянган гектар шэнэ газар хахалжа, түсэбөө гурбан мянган гектараар үлүүлэн дүүргэһэн тухайдаа хөөрэбэ.

Нүхэр Ломтева залуушуулай амаралта тухай, спорт ба агнуури эрхилдэг тухайдань, уранһайханай самодеятельностиин кружогой хүдэлмэри тухай, энэ жэлдэ үшөө хэдэн совхозуудай эмхидхэгдэхэеэ байһан районойнгоо саашанхи хүгжэлтын тухай хөөрэжэ үгөө.

Урдань «Манометр» гэжэ московско заводто токарёор хүдэлмэрилжэ байһан, мүнөө Алтайска хизаарай Кулундинска МТС-эй комбайнер нүхэр **Касаткин** трибунада гарана. Тэрэ хадаа мүн лэ московско комсомолоор эльгээгдээд, шэнэ ба боро газар элдүүрилжэ байһан районуудта шэн зоригтойгоор хүдэлмэрилжэ байгаа залуушуул тухай хөөрөөд, тэдэ районуудта ошохыень залуушуулые уряалба.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр **Шелепин** үгэ хэлээ. Тэрэ хадаа советскэ залуушуулай эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байгаа бүгэдэарадай агууехэ хэрэг болохо шэнэ газар элдүүрилэн ашаглалга тухай хэлэбэ. Удаан бэшэ саг соо ороной элдэб областьнуудһаа комсомольско путевкоор шэнэ газарнуудта 100 гаран мянган залуу хүбүүд, басагад эльгээгдээ, тиихэдэ комсомольско комитедүүдтэ бүхы дээрээ залуушуулһаа 500 мянган мэдүүлгэ ороһон байна.

Комсомолоор эльгээгдэһэн залуушуул парти, правительство болон арадайнгаа үмэнэ абаһан арюун ехэ уялгануудаа нэрэтэй солотойгоор дүүргээ. Шэнэ газарнуудта ошоһон олон залуушуул шэн зоригто ажалай эрхим жэшээ харуулаа. Шэнэ газарнуудтахи залуушуулай табан мянга гаран тракторна бригаданууд, МТС-үүд болон совхозууд механизаторнуудай бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсаа. Шэнэ газар дээрэ шэн зоригтойгоор ажаллаһанайнь түлөө комсомолой Центральна Комитет хүдөө ажахын мянга гаран залуу ажалшадые «Шэнэ газар элдүүрилэн ашаглаһанай түлөө» значогуудаар шагнаһан байна.

— Манай алдарта столицын — Москвагай комсомолецууд, — гэжэ нүхэр Шелепин хэлэнэ, — тон арюун ба ехэ хэрэгэй үүсхэлшэд дахинаа боложо байна. Московско комсомолецуудай эхилэлгэ, тэдэнэй үүсхэл советскэ үргэн олон залуушуулай дунда дэмжэгдэхэ байна.

Суглаанда хабаадагшадта халуунаар угтагдан КПСС-эй Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь нүхэр **Н. С. Хрущев** ехэ үгэ хэлээ.

Шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглалгада ошохые хүсэһэн комсомолецууд болон залуушуулай московско суглаанда хабаадагшад үүсхэлыемнай дэмжыт гэжэ уряалан, Советскэ Союзай комсомолецууд болон залуушуулда хандаһан хандалгые нэгэн һаналаар баталан абаа.

* * *

Удаань ехэ концерт боложо, тэрээндэ Москвагай бэрхэ бэрхэ артистнууд хабаадаһан байна.

(ТАСС).

Советскэ Союзай комсомолецууд ба залуушуулда

Шэнэ ба боро газар ашаглалгада ошохые хүсэһэн комсомолецууд болон залуушуудай московско суглаанда хабаадагшадай

ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүхэд! Манай агууехэ Эхэ ороной хүбүүд ба басагад!

Түрэл Коммунистическэ партиингаа уряагаар, гартаа комсомольско путёвконуудые абаһан залуушуулай түрүүшын отрядуудай холын хизаар, шэнэ ба боро газар ашаглалгада ошоһон тэрэ мартагдашагүй үдэрһөө хойшо үшөө жэлшье үнгэрөөгүй. «Шэнэ газарта ошое!» гэһэн тэдэнэй дайшалхы уряае манай хизааргүй үргэн Эхэ ороной нютаг бүхэнэй залуушуул олооро дэмжээ.

Ленинскэ комсомолой эльгээһэн залуушуул Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын ба арадайнгаа урда абаһан ехэ уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ. Манай олонациональна ороной бүхы ажалшадтай гар гараа барилсан, мүр мүрөө ниилүүлэн ябажа, шэнэ газарта нүүжэ ошоһон залуушуул богонихон болзор соо арбан долоо миллион үлүүтэй гектар шэнэ газар хахалжа, үрэжэлтэ газар болгоо. Шэнэ газар дээрэһээ гүрэмнай түрүүшын олон миллион пүүд эрхим һайн орооһо абаа. Тала газарнуудта мастерскойнууд, клубууд, столовонууд ба магазинуудтай шэнэ посёлогууд бодхоогдоо.

Казахстанай үргэн талануудта эмхидхэгдэһэн олон шэнэ совхозуудай «Краснопресненский», «Бауманский», «Красногвардейский» гэжэ столицын районуудай нэрэнүүдтэй болоһондонь бидэнэр, залуу москвичууд, омогорхонобди. Дүршэлтэй механизаторнууд ба таряанажалшад болоһон нютагайнгаа хүнүүдээр бидэнэр омогорхонобди.

Шэнэ ба боро газар дээрэ түрүүшын борозда татагшадта магтаал ба алдар соло!

Шэнэ газарые ашаглалга үргэлжэлһөөр. Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство ашаглагдаһан шэнэ газарай талмайе ойрын хоёр жэл соо 28—30 миллион гектарта хүргэхэ гэһэн гүрэнэй шухала зорилго советскэ арадай урда табяа. Эгээн багаар бодоходо, шэнэ газарнууд бидэндэ жэлдээ миллиард 800 миллион пүүд орооһо үгэхэ байна! Энэ хадаа советскэ хүнүүдэй ажана байдалые саашадань һайжаруулха таряанай найдамтай резервэ болоно. Энэ хадаа малажалые хүгжөөхэ ба техническэ культурануудай тарилгые үргэдхэхэ шухала услови болоно.

Хэхэ тон ехэ хүдэлмэринүүдэймнай далайса манай зүрхэ долгисуулна. Тэндэ, хизааргүй үргэн тала дайдада залуу, бэхи, ажалша хүнүүд ямар ехэ хэрэгтэйб гэжэ мэдэнэбди. Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын уряада иигэжэ харюусанабди—бидэнэр шэнэ газарта ошохомнай!

Хүбүүд ба басагад!

Партиин ба арадай хэрэг — манай хэрэг гээшэ. Хүндэтэ нүхэд, шэнэ газарта ошохоёо замда түхеэрэгты! Шэнэ газарта нүүгшэдэй, үсэд шанга зоригтой габшагайшуулай партиин заабариие хатуу зоригтойгоор дүүргэгшэдэй олон мянганай шэнэ армиие шэнэ газарта урия! Комсомольско майхан дээгүүр һалхин дахин дуугаа дуулаг лэ, шэнэ түүдэбшэнүүд улам гэрэлтэйгээр носог лэ, тала худар улам бүри саашаа орожо ябаһан тракторнууд ажалайнгаа гайхамшагта дууе дахин дуулаг лэ!

Басагад, таанадта бидэнэр ханданабди! МТС-үүд ба шэнэ совхозуудта танайшье урин, шадамар гарнууд хэрэгтэй. Шэнэ газарта ошохо һайн дуратанай зэргэнүүдтэ зоримгойгоор жагсагты!

Казахстанай ба Сибириин баян дэлгэр, хизааргүй үргэн тала дайдада бидэниие һонирхолтой, зохёохы хүдэлмэри хүлеэнэ. Манай харгы замда бэрхэшээлнүүдэйшье тохёолдохо байһыень мэдэнэбди, юундэб гэхэдэ, бидэнэр бэлэн юумэ бэдэржэ тиишэ ошохомнай бэшэ ха юм. Теэд манай нүхэдүүд бэрхэшээлнүүдые дабажа шадаа. Тэрэниие бидэнэршье дабажа гарахабди. Нүүжэ ерэгшэдэй шэнэ газартаа түргэнөөр таарахын, һайнаар түбхинэхын ба бүхы хүсөөрөө ажаллахын тула советскэ гүрэн хамаг бүхы юумэ хэнэ. Тракторнууд, хүдөө ажахын элдэб янзын машинанууд болон хабсаргагдадаг байрын гэрнүүдые тээһэн эшелонууд шэнэ газарнуудта ошоно. Шэнэ газарта ошотороо бидэнэр шэнэ мэргэжэлнүүдые, хүдөө ажахын техникэ зоримгойгоор шудалха байнабди.

Имагтал зоригтой аад, шадамарнуудта, наука ба техникэтэй һайнаар нүхэсэгшэдтэ, залуу аад, зүрхэтэйшүүлдэ, түрэл газартаа хизааргүй дурлагшадта шэнэ газар диилдэхэ юм.

Хүндэтэ нүхэд!

Манай түрэл эхэ — Коммунистическэ партиингаа найдабари ба анхарал оролдолгые харюулхаар хүнүүд болое! Олон миллион гектар шэнэ ба боро газар ашаглахын түлөө тэмсэлдээ шэнэ амжалтануудые туйлажа, Эхэ ороноо баясуулая! Партиин Центральна Комитедтэ, Советскэ правительствода комсомольско үнэн сэхэ үгэеэ үгэнэбди — шэнэ газарнуудта сухаришагүй зоригтойгоор, шэн габьяатайгаар ажаллахабди!

Нүхэд, шэнэ газар ашаглахын түлөө харгы замдаа түхеэрэе!

Столицын эдеэ хоолой предприятинуудай новаторнууд

Арад зоной ехээр хэрэглэдэг зүйлнүүдые үйлэдбэрилгын шэнэ технологиие нэбтэрүүлһэн «Ударница» гэжэ Московско кондитерска фабрикын хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлые СССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин министерствын коллеги баталаа. Тэдэнэрэй оруулһан дурадхалнууд жэлэй турша соо миллион хахад шахуу түхэриг алмаһан байна.

Шоколадые бүри һайнаар бүтээхэ аргые новаторнуудай зохёоһоной ашаар «Красный Октябрь» гэжэ кондитерска фабрикада 2 миллион гаран түхэриг алмагдаа.

Московско хилээмэнэй заводуудай, мылэ шаналгын ба тамхинай, эдеэ хоолой промышленностиин бусадшье һалбаринуудай предприятинуудай уралан нарижуулагшад болон ухаалан зохёогшод үнгэрэгшэ жэлдэ үнэтэ дурадхалнуудые оруулаа. Столицын эдеэ хоолой предприятинууд элдэб шэнэ юумэнүүдые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэнэй ашаар оройхон 6 һарын турша соо 4,7 шахуу миллион түхэриг алмаа.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна хүтэлбэриин арга методые һайжаруулха

Яруунын аймагай XVII партийна конференци һаяхан боложо дүүрэбэ. КПСС-эй айкомой хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл айкомой секретарь нүхэр **Р. Н. Яковлев** хэһэн байна.

Яруунын аймагай партийна конференциһээ

Тоосоото үе соо аймагай партийна организаци КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые бэелүүлэн, хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар зарим тэды амжалтануудые туйлаа. Ороохо тариа үйлэдбэрилгые ехэ болгохо зорилгоор аймагай колхозууд болон совхоз... үнгэрэгшэ жэл 22 мянган гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилээ. Тэрэнэйнгээ заримандань ороохото, техническэ болон тэжээлэй культурануудые тарижа, муу бэшэ ургаса абаһан байна. Аймагай олохон колхозууд, жэшээлхэдэ, Ленинэй, Маленковой нэрэмжэтэ, «Коминтерн», «Улаан туяа», «Путь социализма», Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэһэн, тэрэнэй ашаг шэмые нилээд дээшэлүүлһэн байна. Тиигэжэ аймагай колхозууд 1954 ондо урда жэлэйхидэ орходоо нооһо 177 центнерээр, мяха 2784 центнерээр, һү 239 центнерээр ехые гүрэндөө үгэһэн байна. Малажалһаа ородог олзо доходой дээшэлһэнэй ашаар Молотовой, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозууд ажахыһаа нэгэ миллион үлүүтэй түхэригэй олзо доход абаа.

Мүн тоосоото үе соогоо аймагай партийна организаци колхозуудые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар бэхижүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хээ. Жэшээлхэдэ, аймагай центрһээ 37 коммунистнуудые хүдөө колхозуудта эльгээһэн байна. Тэдэнэй олонхинь партийна эхин организацинуудай секретарьнууд, колхозой түрүүлэгшэнэр ба дунда шатын хүтэлбэрилэгшэд болонхой.

Тиихэтэй хамта, аймагай партийна организациин хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнуудай бии байһые элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд тэмдэглэһэн байна. Мүнөө ажахын гол шухала асуудалнууд хүсэд һайнаар шиидхэгдэнэгүй. Малажалые амжалтатайгаар хүгжөөлгын үндэһэ һуури болохо тэжээлэй база хүсэд байгуулагданагүй, малай типовой байранууд үсөөнөөр баригдана. Сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Түрүүшүүлэй дүй дүршэл ажахыда багаар нэбтэрүүлэгдэнэ, бүгэдын шадабари болгогдоногүй. Тиихэдэ колхозой үйлэдбэридэ гол шиидхэхы үүргэ эзэлхэ ёһотой МТС-үүд муугаар хүдэлмэрилнэ, малай тэжээл бэлэдхэлгэдэ, үбэлжэлгые үнгэргэлгэдэ тэдэ тон багаар нүлөөлнэ. Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой ёһоор хүдэлмэреэ шэнэдхэн табижа шадаадүй.

Партиин айком, тэрэнэй инструкторска группанууд хаа хаанагүй эмхидхэлэй хүдэлмэриие ябуулнагүй, колхозуудай экономикые гүнзэгыгөөр шэнжэлэн үзэнэгүй, ажахын асуудалнуудаар һамаараад лэ, партийно-политическэ хүдэлмэридэ анхаралаа һайнаар хандуулнагүй гэжэ делегадууд хэлэбэ. Эдэ бүгэдые делегадууд шангаар шүүмжэлхэ зуураа, саашадаа партийна хүтэлбэриие ажахын шиидхэхы участогуудта дүтэлүүлэн саг үргэлжэ ябуулха тухай дурадхаба.

—Партиин айком, тэрэнэй инструкторска группанууд холын колхозуудта туһаламжа багаар үзүүлнэ. Айкомой секретарьнууд, бэшэ бусад хүдэлмэрилэгшэд холын колхозуудта тон үсөөн ябадаг, ябахадаашье ехэ яаралтайгаар мэдээ суглуулаад, ямар нэгэн ажахын кампаниин хэр зэргээр ябуулагдажа байһые һонирхоод лэ бусашадаг,—гэжэ делегадууд **В. Байбородин, Ш. Ширапов** гэгшэд хэлэбэ.

—Партиин айкомой Эгэтын МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Пелихов, тэрэнэй инструкторнууд колхозуудта үсөө ябахаһаа гадна, холын гүүртэнүүд болон отарануудаар орой ябадаггүй. Тиимэһээ манай малшад нүхэр Пелиховые мэдэдэгшьегүй, харадагшьегүй, — гэжэ «Коммунизм» колхозой ОТФ-е даагша делегат **Дашинимаев** шүүмжэлбэ.

—МТС-үүдые партиин айкомой зүгһөө һулаар хүтэлбэрилдэг, энээниие ганса инструкторска группануудта даалгажархёод лэ, ажахын кампаниин ябаса тухай хаа яа бюродо шагнахаһаа бэшэ юумэ хэнэгүй. Партиин айкомой секретарь нүхэр Яковлев, мүн секретарь Жалсанова, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Филиппов гэгшэд бүхэли жэлэй туршада манай МТС-тэ оройдоо 1—2 дахин лэ ябаа һэн. Тиихэдэ МТС-үүдые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар хангаха хэрэгтэ анхарал табидаггүй,—гэжэ Сосновско МТС-эй директор делегат нүхэр **Нагорный** хэлэбэ.

Аймаг дотор социалистическэ мүрысөөнэй һулаар эмхидхэгдэһые, энээндэ партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэдэй ёһотой анхарал табидаггүй байһые олон делегадууд шүүмжэлээ. —Жэл бүхэндэ колхознигууд ба механизаторнууд али тухай социалистическэ уялга абадаг гээшэб. Теэд эдэ уялгануудай зариманиинь дүүргэгдэдэггүй, эхилэгдээд лэ саашадаа мартагдашадаг. Хэрбээ абаһан уялганууд бултадаа дүүргэгдэдэг байгаа һаа, ажахымнай амжалта нилээд ондоо байха һэн. Теэд энээниие дүүргэхын түлөө партийна эхин организацинууд саг үргэлжэ хүдэлмэри ябуулдаггүй, тэрэниие бодотоор хүтэлбэрилдэггүй. Тиихэдэ партиин айком, МТС-үүдтэхи инструкторска группанууд энэ шухала хэрэгтэ огто анхаралаа табидаггүй, олониитын социалистическэ мүрысөөе партийна организацинуудай эмхидхэн хүтэлбэрилхыень шанга эрилтэ хэдэггүй, тэдэнэртэ туһаламжа үзүүлдэггүй, — гэжэ делегат **Дамдинов** тэмдэглэбэ.

—Айкомой хүтэлбэрилэгшэд колхозуудай экономикые, арга боломжые гүнзэгыгөөр шэнжэлэн үзэдэггүй. Айкомой секретарьнууд нүхэд Яковлев, Жалсанова, Пелихов гэгшэд хүдөөгөөр тон үсөөн ябадаг, ябахадаашье ажахын али нэгэн кампаниин хэр зэргээр ябуулагдажа байһые һонирхоод лэ, партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриие хаража үзэнгүй, бодото заабари, туһаламжа үзүүлэнгүй үнгэршэдэг, — гэжэ Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь, делегат **Кузнецов** шүүмжэлбэ.

Колхозуудта, илангаяа малажалдань МТС-үүдэй тон багаар туһалдаг, тэдэнэй мэргэжэлтэдэй хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилдэг тухайнь делегадууд нүхэд **Фомин, Цыдыпов, Ширапов** гэгшэд шангаар шүүмжэлбэ.

Аймаг дотор малай үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Энэ хүдэлмэриие эрид һайжаруулха арга боломжын гүйсэд бии байһан тухай совхозой директор делегат **Зайцев**, Сосновско МТС-эй зоотехник делегат **Гончиков** гэгшэд хэлэхэ зуураа, энээниие партиин айком хараадаа абажа, дэмжэдэггүй гэжэ тэмдэглэбэ.

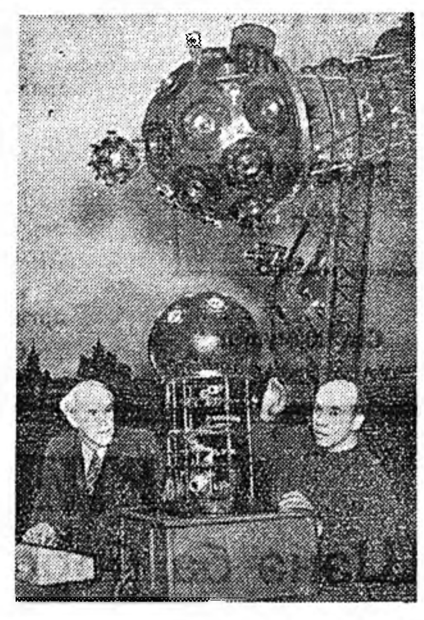
Делегадууд **С. Козлов, Б. Цыдыпов, Д. Жалсанова, В. Филиппов** гэгшэд партиин айкомой бюро, тэрэнэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Р. Яковлевай хүдэлмэриие ехээр шүүмжэлһэн байна. Нүхэр Яковлев ажахын асуудалнуудые бюро дээрэ хамтаараа зүбшэжэ шиидхэхын орондо, хооһон хубхайгаар захирдаг, ехэрхүүзан гаргадаг байгаа. Ажал хүдэлмэреэ ябуулхадаа партийна эдэбхитэдтэ түшэглэдэггүй, партийна организацинуудай хүдэлмэридэ бодото һайн туһаламжа үзүүлдэггүй гэжэ делегадууд тэрэниие шүүмжэлээ.

Конференци дээрэ хамтадаа 30 делегат үгэ хэлэжэ, тоосоото үе соо айкомой хэһэн хүдэлмэридэхи дутуу дунда зүйлнүүдые шүүмжэлээ. Делегат бүхэн үгэ хэлэхэ зуураа, партийна хүтэлбэриин арга методые һайжаруулха, партийна организацинуудай үүргые дээшэлүүлхые эриһэн байна. Аймагайнгаа ажахые улам хүгжөөжэ, партиин ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска, июньскэ Пленумүүдэй тогтоолнуудые бэелүүлхэ зорилготой тогтоол конференци баталан абаа.

Конференциин хүдэлмэридэ партиин обкомой секретарь нүхэр **Ц. О. Очиров** хабаадалсажа, дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна.

* * *

Конференциин һүүлээр эмхидхэлэй пленум боложо, партиин айкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр **Ч.-Ц. Д. Доржиев**, хоёрдохи секретаряар нүхэр **Д. Б. Жалсанова**, секретарьнудаар нүхэд **Г. А. Гантимуров, Н. А. Пелихов** гэгшэд һунгагдаа.

Московско планетариин экспериментально-механическа мастерскойдо «Планетарий ОН-1» гэжэ оптическа шэнэ аппарат зохёогдоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Планетарий» гэжэ шэнэ аппарадай конструктор физико-математическа наукануудай кандидат К. Н. Шистовский (зүүн гарһаа), механик-конструктор С. И. Коровкин гэгшэд Московско планетариин ехэ зал соо аппарадай дээдэ хубиие туршажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Эдэбхитэдээ агитаторнуудаар томилно

ГУСИНООЗЁРСК. Республикын шахтёрнууд нүүрһэ малтаха кварталына түсэбөө дүүргэжэ, һунгалтын үдэрые угтаха гэжэ шиидээ. Энэ бүгэдэарадай һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсагшадай тоо үдэр бүри олошорно.

Гусиноозёрск городой ажалшадай депутадуудай городской Советтэ һунгаха һунгуулиин 35 округ эмхидхэгдээ. Тус комиссинуудай составта түрүү хүнүүд дэбжүүлэгдэбэ.

Мүнөө городской совет... ...профсоюзна болон комсомольско организацинуудай эдэбхитэдэй туһаламжатайгаар округуудай хоорондохи хилэнүүдые тодорхойлно. Парторганизацинуудай агитаторнуудаар эдэбхитэй, агитационно хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй болоһон коммунистнууд, комсомолецууд, интеллигентнэр томилогдоно.

Рудоуправлениин партийна эхин организациин агитаторнууд, жэшээнь, үхибүүдэй садай хүмүүжүүлэгшэ Лидия Потапова, Рудоуправлениин бухгалтер Екатерина Зуева, «ГСО» гэжэ һайндуранай обществын городской комитедэй түрүүлэгшэ Георгий Семёнов болон бусад агитаторнуудаар томилогдоо. Тэдэнэр өөһэдынгөө уялгануудта харюусалгатайгаар хандана.

Партийна эхин организацинууд агитаторнуудтайгаа семинар үнгэргэжэ, тэдэнэрэй хэхэ хүдэлмэрииень заажа үгэнэ. Тиихэдэ һаяын үдэрнүүдтэ агитаторнуудай ниитэгородской семинар үнгэргэхэ гэжэ партиин Сэлэнгын айком шиидхэбэ.

Н. Гармаев.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын мэдүүлгэ

Советско-иракска харилсаан тушаа

1954 оной ноябриин 6-да Ирагай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр г-н Шабандер иракска правительство «арьбалалта хэхэ бодомжотойгоор» Москвадахи миссиеэ хаахаар шиидэ гэжэ СССР-эй хэрэгүүдээр Багдадта байгаа Этигэмжэтэ нүхэр И. Н. Якушинда мэдүүлһэн байгаа. Тиихэ зуураа, энэ шиидхэбэри хадаа «орон дотороо коммунистнуудтай тэмсэлые элитээр ябуулжа байһан» иракска правительствын мүнөөнэй дотоодын-политическэ ябуулгатай тааралдана гэжэ Шабандер мэдүүлһэн байна. Москвада иракска миссиин саашадаа байлга,—гээд Шабандер нэмэжэ хэлэбэ, — «энэ ябуулгатай зүрилдэхэ, тэрээндэ зарим тэды аягүй байдал ба бэрхэшээл тохёолдуулжа болохо байна».

1955 оной январиин 3-да Ирагай МИД-эй генеральна директор г-н Авни СССР-эй хэрэгүүдээр Ирагта байгаа Этигэмжэтэдэ ното барюулаа, «Москвада иракска миссиин хаагдаһантай дашарамдан, мүнөө үедэ хоёр гүрэнэй хоорондохи дипломатическа түлөөлэлгые болюул[хаар] шиидхэгдээ» гэжэ тэрээн соо[н] хэлэгдэнэ. Тиихэтэеэ хамта, «түлөөлэлгые болюулга хадаа Ира[г] СССР хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаа таһалдуулагдаа г[э]һэн удхатай бэшэ юм» гэжэ Авни мэдүүлбэ.

Иракска правительствын иимэ ябуулганууд хадаа Советскэ Союзд[ай] харша политикые Ирагай правительствын ябуулжа байһаниие гэршэлнэ. Уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрилые ехэдхэхэ ябадалда ту[һа]лна. Нури Саидай правительствын иимэ ябуулганууд Дүтын б[а] Дунда Востогто Америкын Хол[бо]ото Штадуудай ба Англиин байгуулжа байһан агрессивнэ бло[к]уудта Ирагые болон арабск[а] бусад гүрэнүүдые татажа оруулгад[а] шэглүүлэгдэһэн тэрэнэй гадаадын политическэ ябуулгатай сэхэ холбоотой байна. Энэ хадаа зарим гүрэнүүдэй империалистическэ этэгээдүүдһээ Ирагай мүнөөнэй правительствын ямар ехээр дулдыдангы байһыень үшөө дахин харуулна.

Советско-Югославска худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

1954 оной декабриин 20-һоо 1955 оной январиин 5 болотор Москвада Югославиин Федеративна Арадай Республикын Правительственна худалдаа наймаанай делегаци болон СССР-эй Гадаадын Худалдаа Наймаанай Министерствын хоорондо худалдаа наймаан тухай хэлсээнүүд болоһон байгаа.

Эдэ хэлсээнүүдэй болоһоной эсэстэ, Советскэ Социалистическэ Республиканууудай Союзай болон Югославиин Федеративна Арадай Республикын хоорондо худалдаа наймаанай ба түлбэриин хэлсээнүүд энэ оной январиин 5-да баталагдаһан байна. Мүн тиихэтэй хамта, 1955 ондо хоёр оронуудай хоорондо эд товарнуудые харилсан абалсаха списогүүд зохёогдожо баталагдаа.

Югослави болбол СССР-тэ каустичесак ба кальцинированнэ содо, карбид, кальци, улһан, тамхи, гадарһа, этилловэ спирт, фанерэ болон бусад товарнуудые үгэжэ байха болоно.

Тиихэдэнь, Советскэ Союз хадаа югославска экономикодо шухала хэрэгтэй түүхэй эд болон промышленна товарнуудые —хлопок, нефть, нефтепродуктнуудые, газетнэ саарһа, марганцева руда, антрацит болон бусад товарнуудые үгэхэ байна.

Дурсагдаһан хэлсээндэ советскэ талаһаа Гадаадын Худалдаа Наймаанай Министр И. Г. Кабанов; югославска талаһаа Югославиин правительственна худалдаа наймаанай делегациие толгойлогшо, Югославиин ФНР-эй Гүйсэдхэхэ Вечын гэшүүн Миялко Тодорович гар табиһан байна.

Үбэлэй үедэ үнеэн бүриһөө 1100—1200 литр һү һаахын түлөө

БАРНАУЛ, январиин 6. (ТАСС). Колхозуудай түрүү һаалишадай хизаарай зүблөөн эндэ болоо. 1954 ондо бүхы малдаа хүсэд хүрэхэ хэмжээнэй силос, бүдүүн тэжээл болон тариянай фураж бэлэдхэгдээ гэжэ зүблөөн дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Гүрэндэ тариа худалдаһанһаа ороһон мүнгөөрөө олохон колхозууд малай олон тоото байрануудые барижа эхилһэн, үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо хэдэн дахин олон механизмуудые фермэнүүдтээ абаһан байна.

Алейскэ сахарна комбинадай һаалишан нүхэр Замятина, Косихинска свёкло таридаг совхозой һаалишан нүхэр Коваленко гэгшэд харууһалдаг үнеэн бүриһөө 4.800 литр һү хайшан гэжэ һаадаг тухайгаа хөөрэжэ үгөө.

Косихинска свёкло таридаг совхоздо 300 гаран һаалишад экскурсяар ошоо. Тэрэ совхоздо үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 4.200 килограмм һүн һаагдаһан юм. Экскурсяар ошогшод тэрэ совхоздохи һүнэй-товарна фермэдэ мал харууһалгын түрүү аргануудтай танилсаа. Мүн бусадшье һаалишад болон зоотехнигүүд өөрынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэлөөр андалдаһан байна.

Үбэлэй үедэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1100—1200 литр һү һааахыень хизаарай малшадые зүблөөндэ хабаадалсагшад уряалаа.

Шефскэ хүдэлмэриин зарим дүнгүүд ба зорилгонууд

☆

К. ПРОДАЙВОДА, КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь

☆☆

Улан-Удэ городой промышленна предприятинууд, барилгын организацинууд болон эмхи зургаануудай коллективүүд хүдөө ажахые ойрын жэлнүүдтэ хүгжөөн дэбжээхэ тухай парти, правительствын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, республикынгаа 7 аймагуудай МТС-үүд болон колхозуудтай шефскэ нягта холбоо барисаа байгуулаанхай.

Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленум хадаа ниитын малые дулаан байраар хангаха, фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые үргэнөөр механизацилха гэжэ онсо тэмдэглээ һэн. Колхознигууд болон МТС-үүдэй механизаторнуудай энэ зорилгые шиидхэлгэдэ промышленностиин зүгһөө хүдэлмэришэд ехэ туһа хүргэхэ зэргэтэй.

Колхозуудта шефскэ туһаламжа үзүүлхэ талаар абаһан уялгануудаа бэелүүлэн городой предприятинуудай коллективүүд үнгэрһэн жэлдэ малай 12 томо фермэ, 20 гаран бусад барилгануудые хэжэ эхилһэн байна. Улан-Удэ станциин вагонно депогой коллектив колхозуудай фермэнүүдтэ силоснэ башнинуудые барижа үгэхэ гэһэн үүсхэл гаргаа һэн. Тэрэ үүсхэлые городой бүхы предприятинуудай коллективүүд дэмжэжэ, барилгын хүдэлмэриие үргэнөөр эхилһэн байгаа. Ленинэй ордено паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд Байкало-Кударын аймагай Сталинай, Ждановай нэрэмжэтэ колхозуудта, барилгын трестынхид — Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоздо малай типовой фермэнүүдые барижа захалһан байна. Тиихэдэ паровозно депогой коллектив Заиграйн аймагай Димитровэй нэрэмжэтэ колхоздо хэдэн шэнэ байрануудые барижа эхилээ һэн.

Городой зарим предприятинууд колхозуудта малай фермэнүүдые барихаһаа гадна, бусадшье барилгануудые хэһэн байна. Жэшээлхэдэ, сэмбын фабрикын, «Заготзерно» трестын коллективүүд шефтээ абаһан колхоз бүхэндөө 500 хониной багтаха нэгэ нэгэ байра, түмэр замай 5-дахи дистанциин, мүн ликёро-архиин заводой коллективүүд—овощехранилищинуудые, паровозно депогойхид—электростанци, «Механлит» заводойхид—тээрмэ барижа үгэһэн байна. Үнгэрһэн жэлдэ 7 аймагуудай колхозуудта хэгдэһэн барилгануудта бүхыдөө 7 миллион түхэриг гаргашалагдаа. Мүнөө дээрээ үнеэдэй 14 байра, тугалнуудай—6, хониной—2, нэгэ тээрмэ, 2 теплицэ, электростанци болон бусад барилганууд хэгдэжэ дууһагдаа. Гадна, олон овощехранилищинууд, силоснэ башнинууд баригдаһан байха юм. Барилгын хүдэлмэринүүдые хэхэһээ гадна, городой предприятинууд колхозууд болон МТС-үүдэй элдэб түхеэрэлгэнүүдые заһабарилһан, шэнээр хэжэ үгэһэн байна. Жэшээнь, «Металлоширпотреб» заводойхид үбһэ һурилдэг машина болон зернопультнуудые, моторо-заһабарилгын завод—транспортёрнуудые хэдэг боложо, колхозуудта олоор эльгээгээ. Тиихэдэ, парниково 10 мянган рамануд хэгдэжэ, республикын колхозуудта эльгээгдэһэн байна.

Улан-Удэ станциин паровознигууд шефтээ абаһан колхоздоо барилга хэхэ уялгаяа һайнаар дүүргэбэ. Тэдэнэр городой предприятинуудһаа баранһаань түрүүн үнеэдэй, тугалнуудай байра дууһажа, ашаглалгада оруулба. Паровознигууд мүнөөшье барилгын хүдэлмэриие үргэлжэлүүлһээр.

Гэхэтэй хамта, бүхыдөө городой предприятинуудай коллективүүд республикынгаа колхозууд болон МТС-үүдтэ үшөөл багаар туһална. Энэ талаар бии байһан арга боломжонууд хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Зарим предприятинууд болон эмхи зургаанууд колхозуудтай саг үргэлжын холбоо барисаатай байхын орондо бага зэргын, саг зуурын туһаламжаар шефскэ хүдэлмэреэ хизаарлана. Колхозуудтай нягта барисаатайгаар хүдэлмэрилнэгүй, тиимэһээ колхозуудай дутагдалнуудаа усадхаха, ажахыгаа һэргээн хүгжөөхэ хэрэгтэнь бодотоор туһалжа шаданагүй. Иимэ баримтанууд нэн түрүүн хэлхеэ холбооной управленидэ, олзоборилгын кооперациин предприятинуудта, судно-заһабарилгын заводто хамаатай байна. Мүн автоуправлениин предприятинууд (начальнигынь нүхэр Цыреторов) колхозуудта ойро зуура автомашинануудые эльгээлгээр шефскэ туһаламжые бэеһээ зайсуулхын арга бэдэрһэн байна. Колхозуудта шефскэ туһаламжа үзүүлхэ талаар абаһан уялгаяа үнгэрһэн жэлдэ механизированнэ шэлэй завод (директорынь нүхэр Логвиненко), барилгын-монтажна управлени (начальнигынь нүхэр Переверзев) холо дүүргэнгүй гараба. Эдэ предприятинууд город соогоо баранһаа түрүүн колхозуудта барилга хэжэ эхилһэн байбашье, мүнөө болотор тэдэ барилгануудаа дууһаагүй байхань гэмшэлтэй. Дурсагдагша предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, нэн түрүүн партийна бюрогой секретарьнууд нүхэд Олентич, Дычко гэгшэд шефскэ хүдэлмэридэ ёһотой анхарал табяагүй, тэрэниие халирхайгаар хүтэлбэрилөө.

Барилгын хүдэлмэриие удааруулһанай эсэстэ Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ, Тарбагатайн аймагай «Победа» колхозуудта үнеэдэй болон тугалнуудай байранууд баригдажа дууһагдангүй үлөө. Энэнь мүнөө малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэлгэдэ һаад ушаруулна.

Колхозуудтахи барилгануудта тусхай мэргэжэлтэй хүнүүдые шэлэн оложо эльгээхэ гээшэ тон шухала. Энэ асуудалда анхаралтайгаар хандаһан газарта хэһэн хүдэлмэринь эли байна. Паровозно депоһоо тусхай бригада эмхидхэгдээд, Заиграйн аймагай Димитровэй нэрэмжэтэ колхоздо удаан саг соо байжа ажаллахаар эльгээгдээ һэн. Барилгын бригадые машинист Я. Егоров хүтэлбэрилһэн байна. Нүхэр Егоров өөрөө модошо дарханай мэргэжэлтэй байһан туладаа бригадынгаа гэшүүдые барилгын хүдэлмэритэй һайса танилсуулһан, тэдэнэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулһан байгаа. Тиимэһээ барилгашад даалгабаряа үдэр бүри үлүүлэн дүүргэжэ, барилгаяа болзор соонь ашаглалгада оруулаа.

Мүн энэ колхоздо депогой кочегарнууд болон машинистнуудай туһалагшанарһаа бүридэһэн шулуушадай бригада яһала һайнаар ажаллаһан байна. Бригадые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Тимошкин шулуушадай ажалые зүбөөр эмхидхэһэн туладаа малай 4 байрануудай фундамент бодхооһон, хэдэн силоснэ башнинуудые шулуугаар, хирпиисээр бариһан байна.

Ажалые зүбөөр эмхидхэлгэһээ амжалта бүхыдөө дулдыдадаг гэжэ хэншье мэдээжэ. Энээниие һайнаар ойлгоһон паровозо-вагонно заводой, барилгашадай хоёр бригада Байкало-Кударын аймагай Сталинай, Ждановай нэрэмжэтэ колхозуудта малай фермэнүүдые бариха зуураа, ажалаа зүбөөр эмхидхээ. Бригадирнууд нүхэд Бугай, Бондаренко гэгшэд барилгашадай ажалые заводойхидтол адляар эмхидхэһэн байна. Тэдэнэр даалгагдаһан ажалдаа харюусалгатай байһанаа мэдэрэн, барилгашадай дунда эмхидхэлэй ба хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэри ябуулна. Эдэ бүгэдэнь ажалай журам һайжаруулһан, хүдэлмэришэдэй эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлһэн байха юм. Тиихэдэ барилгын-монтажна управлениин техник Алеевэй хүтэлбэрилһэн бригадын ажалые харахада тад ондоо. Техник Алеев өөрөө журам муутай, архинша байһан туладаа бригадынгаа ажалые эмхидхэжэ шадаагүй, барилгын хүдэлмэриие хойшо татаһан байгаа. Тэрэнэй орондо коммунист Герасименкые бригадираар томилломсоор барилга нилээд урагшатайгаар ябаба. Эдэ жэшээнүүдһээ тобшолол хэхэдэ, шефскэ хүдэлмэриин хүтэлбэрилэгшөөр эмхидхэхы шадабаритай, үүсхэл оролдолготой хүниие томилходо хэрэг бүтэсэтэй байна бшуу.

Предприятинууд колхозуудай барилгын хүдэлмэриие гүйсэд механизацилха арга боломжотой. Механизмуудые бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэдэ барилгын хүдэлмэри түргэн ябаха, хүдэлмэришэдэй багахан хүсөөр ехэ юумэн хэгдэнэ. Мяха-консервын комбинадай болон модоной заводой барилгашад колхозуудта силоснэ башнинуудай нүхэ малтахадаа лентэтэй транспортёрнуудые хэрэглэһэн байна.

Шефскэ хүдэлмэреэр үнгэрһэн жэлэй дүнгүүдые харахада, предприятинуудай коллективүүд колхозуудта ехэхэн хүдэлмэри хэжэ үгөө. Гэбэшье, энээниие үшөөл бага гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Шэнэ 1955 ондо шефүүдэй урда ехэ ба харюусалгатай зорилгонууд табигдана. Үнгэрһэн жэлдэ баригдажа эхилһэн томо фермэнүүдэй байрануудые болзор соонь барижа дууһахын тулада бүхы хүсэеэ гаргаха хэрэгтэй. Нёдондо жэлэй алдуу дутуунуудые хараадаа абан, энэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, колхознигуудтай хамта барилга хэхэ газарта модо, шулуу, извёстко, хушалтын түмэр болон бусад материалнуудые бэлдэхэ шухала. Республикын эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэд колхозуудые барилгын материалнуудаар — цемент, шифер, олифа гэхэ мэтээр хангахын тулада бүхы оролдолгоёо гаргаха байна.

Шефскэ хүдэлмэри хадаа ойр зуурын кампани бэшэ, харин саг үргэлжын, тон шухала хүдэлмэри мүн. Тиимэһээ городой промышленна предприятинуудай коллективүүд шефскэ хүдэлмэриие бүри үргэдхэжэ, колхозно таряашадтай барисаагаа бэхижүүлхэ ёһотой.

Хүдөө нютагуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулая!

☆

Номууд бидэндэ туһална

Ном гээшэ манай ажабайдалда айхабтар ехэ удхашанартай болонхой. Бидэнэр номой хүсөөр ажалай гүрүү дүй дүршэл, шэнэ арга методуудтэй танилсажа, тэдэниие өөһэдынгөө ажал хүдэлмэридэ хэрэглэнэбди. Үүлтэртэ хонидые үсхэбэрилжэ, нооһо ехээр хайшалдаг болохын түлөө манай колхозой хонишод багаа бэшэ оролдолго гаргажа байна. Мүн тугалнуудые түлигдэдэггүй байрануудта байлгажа түлжүүлхэ, хурьгадые кошарно-базова методээр тэнжээхэ арганууд манайда хэрэглэгдэдэг болоо. Эдэ бүхы хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэмнай хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай бэшэгдэһэн номууд ехэ туһа хүргэнэ.

Гадна, ном хадаа хүн зоной эрдэм гэгээрэлые, культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ ябадалда ехэ нүлөө үзүүлдэг юм. Тиимэһээ 1955 ондо колхоздоо 300—400 хэһэг номтой библиотекэ бии болгохо гэжэ хараалнабди. Мүн энэ жэлдэ колхозоймнай центртэ 300 хүнэй һууритай, уншалгын залтай шэнэ клуб баригдаха юм. Мүнөө барилга хэхэ модо, шулуун бэлэдхэгдэжэ байна.

Энэ жэлдэ манай колхозой малай фермэнүүд, гүүртэнүүд болон таряанажалай бригаданuудта нёдондо жэлэйхидээ оробол нилээд олон аймагай, республиканска, централна газетэнүүдые, мүн олон журналнуудые захиһан байнабди.

Колхоз бүхэн өөрын библиотекэтэй болохо ёһотой гэжэ бидэнэр һананабди. Колхознигуудай дунда ябуулагдадаг агитационно-ниитын хүдэлмэри энээнэй ашаар элитэ һайжаруулагдаха байһаниинь лабтай.

Б. Мижитов, Мухаршэбэрэй аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Радио, телефонтой болобо

Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правлени ба партийна эхин организаци (правлениинь түрүүлэгшэ Р. Банзарон, парторганизациинь секретарь Ц. Цыренов) партиин областной комитедэй IV пленумэй тогтоолые бэелүүлэн, колхозойнгоо малшад тухай ехэ анхарал табидаг боложо байна. Эбэртэ бодо малай байдаг Хангир, Укири, Такячи гэжэ газарнуудай малшадай гэр байрануудта радиоприёмнигууд болон телефонно аппарадууд тодхогдобо. Энэ хүдэлмэридэнь хэлхеэ холбооной Поперечинскэ отделени ехэ туһа хүргэһэн байна.

Мүнөө үбэлэй хүйтэнэй үедэ аяар 25 модоной газарта байһан колхозойнгоо центр ошохын орондо малшад гэртээ байгаад, шухала хэрэгүүд тухайгаа правленитээ хөөрэлдэхэ арга боломжотой болонхой. Тэрэшэлэн сүлөөтэй сагтаа тэдэнэр һонирхолтой дамжуулгануудые радиогоор шагнадаг байха юм.

С. Шагдаров.

☆☆

Культурно-ажаһуудалай барилга хэнэбди

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз республика дотороо томохон ажахынуудай нэгэниинь юм. Энэ колхоздо 400-гаад үрхэтэ айл тоологдодог байна. Үнгэрэгшэ 1954 ондо колхозой олзо доходынь 2,5 миллион түхэриг болоһон байха юм. Тэрэнэй 900-гаад мянган түхэригынь имагтал хони үсхэбэрилгэһөө ороһон байна.

Колхознигуудай ажаһуудалые һайжаруулха талаар партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые бэелүүлэн, манай колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ зарим тэды хүдэлмэри хэһэн байха юм. Тодорхойлходо, колхозой центртэ электростанци, 10 оротой нарайлалгын гэр шэнээр баригдаба. Тэрэшэлэн хүдөөгэй библиотекын байшангые һэльбэн заһабарилһан байнабди.

Малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудай байра байдалые һайжаруулха зорилготойгоор үнгэрэгшэ жэлһээ эхилээд томодхогдоһон фермэнүүдые бии болгохо гэжэ шиидэнхэйбди. Жэшээлхэдэ, Соёл гэжэ газарта байгаа эбэртэ бодо малай фермэ томодхогдонхой. Колхозой центрһээ 15—20 модоной газарта байрлаһан энэ фермэ дээрэ фельдшерскэ пункт ба улаан булан баригданхай. Мүн тэрэшэлэн эндэхи эхин һургуулида фермэ дээрэ ажалладаг колхознигуудай үхибүүд һуралсадаг юм.

Үрэжэл гэжэ газарай малшадые культурнаар хангахын тула хоёр зуун хүнэй һууритай клуб баригданхай. Энэ клубта байд гээд лэ кино харуулагдахаһаа гадна, хүдөөгэй клубай дэргэдэхи ба Баянголой дунда һургуулиин уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд концертнүүдые табидаг байна. Мүн тэрэшэлэн № 4 МТФ-гэй ба № 3 ОТФ-гэй хүдэлмэрилэгшэдые хангахын тула Карасун гэжэ нютагта 150 хүнэй һууритай клуб түхеэрэгдэнхэй. Тэрээнһээ гадна, колхозой фермэнүүд, бригаданuудта 6 улаан булангууд нээгдэбэ. Тэндэнь радиоприёмнигууд тодхогдонхой, газетэ, журналнууд, уранһайханай литературын номууд абаашагдадаг байна.

Колхознигуудай ариг сэбэр ябахын тула үнгэрэгшэ жэлдэ 3 бани баряабди. Малай байдаг газарнуудта байрын 19 гэрнүүд шэнээр баригдаһан ба заһабарилагдаһан байна. Энэ жэлдэшье культурно-ажаһуудалай барилгые үргэлжэлүүлхэ байнабди. Энэ жэлдэ 3 улаан булан, 5 бани, байрын 15 гэрнүүд баригдаха юм. Тэрээнһээ гадна, колхозоймнай центрын клуб ехэдхэн заһабарилагдаха байна.

Эдэ барилгын хүдэлмэринүүдые һаадгүйгөөр ябуулха хэрэгтэмнай манай колхозые шефтээ абаһан организацинууд ба предприятинууд — Усть-Баргажанай загаһа барилгын комбинат, аймагаймнай ондатрова ажахы зохихо туһаламжа үзүүлхэ бэзэ гэжэ найданабди.

Н. Бадмаев, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой счетовод.

Библиотекэ соо хүйтэн

Үдэшэлэн, ажалайнгаа һүүлээр клубтаа гү, али библиотекэдэ ошожо, шатар, даам табиха, мүн газетэ, журналнуудые уншаха дуран хэндэшье хүрэдэг бшуу. Теэд Закаменай аймагай центр Цакир тосхондохи библиотекэдэ (даагшань нүхэр О. Щербакова) сүлөөтэй сагаа һонирхолтойгоор, ашаг туһатайгаар үнгэргэхэм гэжэ бодохоор бэшэ байдаг. Эндэ шэнэ һонин номууд хомор, илангаяа бурят хэлэн дээрэ бэшэгдэһэн зохёолнууд бүришье үсөөн. Жэшээнь, Чимит Цыдендамбаевай «Банзарай хүбүүн Доржо» гэжэ роман эндэ оройдоошье үгы юм. Мүн тэрэшэлэн элдэб брошюрануудшье хомор.

Библиотекын хүдэлмэриин үшөө нэгэ дутагдалынь юуб гэхэдэ, эндэ сэбдэг хүйтэн байдаг. Тиимэһээ хүнүүд дэгэл, малгайтаяа, үшөө бээлэйгээшье баряад һуужа уншаха баатай болоно. Үнгэрһэн намар энэ библиотекэ бүхэли һара соо хаалгатай байжа, заһабарилагдаһан юм. Библиотекын заһабарилгада хэдэн мянган түхэриг гаргашалагдаа. Теэд мүнөө библиотекэ соо ороходо заһабарилагдаһан янза үгы. Шэнээр табигдаһан пеэшэнүүдынь хүсэд һайнаар халанагүй. Үдэрэй 3 часта библиотекын нээгдэхэдэ, углөөгүүр түлигдэһэн пеэшэнүүд хүрэшоод байдаг, тиин библиотекын хаагдаха болотор тэсэжэ һуухаар бэшэ хүйтэн болошодог байна. Һэльбэгдэһэн үүдэнүүдыншье һайса хаагдадаггүй.

Аймагай культурын таһагые даагша нүхэр Д. Цыбиков эдэ бүхы дутагдалнуудые хараадаа абажа, библиотекын хүдэлмэриие һайжаруулха бэзэ гэжэ найдагдана.

В. Очиров.

Баясхалан хүргэнэд

Улан-Удын медицинскэ һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр 1952 ондо нүхэр А. Павлова Хэжэнгын больницада хүдэлмэрилхөөр эльгээгдээ һэн. Эндэ 3-дахи жэлээ тэрэ медицинскэ сестрагаар хүдэлмэрилжэ байна.

Энэ хугасаа соогоо нүхэр Павлова оролдосотой һайнаар ажаллаһан байха юм. Врачнарай үгэһэн бүхы заабари захяануудые тэрэ саг соонь, нарин нягтаар дүүргэдэг, үбшэлһэн хүнүүдтэ анхаралтайгаар хандадаг байна.

Больницаһаа эдэгэжэ гараһан хүнүүд нүхэр Павловада үнэн зүрхэнэй халуун баярые хүргэдэг.

Ш. Бадмаев.

ЗАИГРАЙН АЙМАГТА

«РАЗЛОМ» ГЭЖЭ ЗҮЖЭГ ХҮДӨӨГЭЙ СЦЕНЭ ДЭЭРЭ

Аймагай Культурын байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив драматург Б. Лавренёвой «Разлом» гэжэ пьесые табиба. Энэ пьесые Культурын байшангай уранһайханай хүтэлбэрилэгшэ В. Гусев зүжэг болгон найруулан табиһан байна.

Зүжэгэй гол рольнуудта—Годун ба Таня гэгшэдые аймгүйсэдкомой хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Шитин, библиотекарь Суняшкина гэгшэд шадабаритай бэрхээр наадаа.

Эндэхи эдэбхитэдэй хүсөөр табигдаһан энэ зүжэгые аймагай ажалшад ехэ һонирхолтойгоор харабад.

УНШАГШАДАЙ КОНФЕРЕНЦИ ҮНГЭРГЭГДЭНЭ

—Уншагшадай конференциие һайнаар, удха түгэлдэрөөр үнгэргэхын тула 1—2 һарын туршада бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэдэгбди гэжэ,—аймагай библиотекые даагша нүхэр Суняшкина хөөрэнэ.

Уранзохёолшо Чимит Цыдендамбаевай «Банзарай хүбүүн Доржо» гэжэ романаар уншагшадай конференци үнгэргэхэдөө 2—3 һара урид бэлэдхэһэн юм. Библиотекынгээ уншалгын зал соо номой удхаар гоё фотомонтаж, бурядай түрүүшын эрдэмтэ Доржо Банзаровай ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай монтаж зохёожо табиһан байна.

Конференци дээрэ аймагай центрын дунда һургуулиин багша нүхэр Крушельницкая роман тушаа элидхэл хээ. Элидхэлэй удаа үгэ хэлэһэн уншагшад номой удхые, тэрэнэй дутуу дунданuудые тэмдэглээ.

Январь һарада тус библиотекэ А. Фадеевэй «Залуу гварди» гэжэ романаар уншагшадай конференци үнгэргэхэ гэжэ хараалба.

ҺАЙНААР ХҮДЭЛМЭРИЛДЭГ КЛУБ

Илькын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой клуб (даагшань нүхэр Ц-Д. Цыбиков) ажалшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Эндэ үдэшэ бүри колхознигууд олоороо сугларжа, лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые шагнадаг, шатар, даам табидаг, газетэ, журналнуудые уншадаг байна.

Декабрь һарын туршада клубта «Хүүгэдые хүмүүжүүлгэдэ түрэлхидэй үүргэ», «Уласхоорондын байдал» гэһэн темэнүүдээр лекци уншагдаһан, хэдэн удаа зүжэг табигдаһан байна.

Мүнөө һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ клуб һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Ш. Бадиев.

Сатирын БУЛАН

Хюрөө ба „хюрөөдэлсөөн“ тухай

Доро толилогдоһон зурагые харамсаар ород арадай «Репкэ» гэжэ суута сказка һанаан худар шурд ороодхино бэзэ? Нэгэ үбгэжөөлэй репкэ тариһаниинь хэмгүй томоор ургашоод, үбгэжөөл өөрөө һуга татажа ядахадаа хүгшэнөө, тэрэнь аша басагаяа, аша басаганиинь нохойгоо, нохойнь хөөшхэеэ, хөөшхэнь хулганаяа дам дам дуудажа асараад, хойно хойноһоо таталсан, үнөөхи репкэеэ арай шамай огло татажа гаргаба гэжэ тэрэ сказка соо хэлэгдэдэг, тааруу һонин зурагтай байдаг хамнай даа.

Эндэхи зураг хараад, «Репкэ» гэһэншүү шэнэ янзын сказка бии болошобо хаяа гэжэ эдеэрхэхэ хэрэггүй гэжэ уридшалан һануулая. Энэ зураг тэрэ сказкатай ямаршье холбоогүй юм. «Тиигэбэл сохом ямар ушартай зураг гээшэб энэтнай?» гэнэ гүт? Иимэ ушартай юумэл даа: модо юумэ хюрөөдэдэг юрын хюрөөгэй һая бии боложо, олдохонь шухаг байһан урда сагта бэшэ, харин янза бүриин гар, хүл, электрическэ, механическа хюрөөнүүдэй юрын үзэгдэл болоһон, техникын хэмгүй ехээр хүгжэжэ, атомна энергиин хүсөөр хүдэлдэг электростанци гэхэ мэтын гайхамшагта юумэнүүдэй бии болоһон мүнөө үедэ тохёолдоһон, үнэн аад, этигэшэгүй һонин ушар тухай уранзураашада хөөрэжэ үгэһэн байгаабди.

Уранзураашада иигэжэ хэлээбди: Зэдын аймагай Гэгээтын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлени элдэб барилга ехээр хэхэ гэһэн һайн шиидхэбэри гаргаа. Тиигээд барилгын модо бэлэдхэхыень арбаад гаран хүниие оройдоо хоёрхон хюрөөтэйгөөр, нэгэ нэгэ һүхэтэйгөөр ой руу эльгээгээ. Тиихэдээ «хюрөөнүүдые хойноһоотнай эльгээхэбди» гээ һэн. Тэрэ гэһээр һараһаа үлүү саг үнгэрөө. Теэд колхозой правлени хюрөө эрижэ аймпотребсоюзые (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Непомнящий), тэрэнь Буркоопсоюзые (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Доржин) дам дамаа «хюрөөдэлсэжэл, хюрөөдэлсэжэл» байна. Тиихэдэнь ойдо гараашадай олонхиинь модо бэлэдхэхэдээ һүхөөр талхиха баатай болоно, хюрөөдөө хүртэжэ ядана. Тиимэһээ тэндэ ажалай бүтээсэ тон бага.

Хөөрөөсмнай уранзурааша-сатирик шагнажа, шагнажа, һүүлээрнь энэ зураг зуражархёол даа, харыт, энеэлдыт даа. Тон лэ яһа дайруулжа, һуга руу хадхажа зураа бэзэ? «Репкэ» тухай сказкашье уранзураашада иимээр зураха һанал түрүүлжэ болоо ааб даа. Теэд яахаб, муу бэшэ ха юм даа.

Д. Дашиев, Ш. Номгонов.

—Нэгэн, хоёр гурба-а! Татагты-ы-ы, саашань!!!
—Нэгэн, хоёр, гурба-а! Түлхигты-ы-ы, наашань !!! Ф. Балдаевай зураг.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Олзо бага“ гэжэ шалтаг барина

Манай газетын 1954 оной ноябриин 27-ной номерто иимэ гаршагтайгаар толилогдоһон бэшэг соо Баргажанай аймагай культурын таһагай киномеханигууд ажалдаа хайша хэрэгээр хандана гэжэ хэлэгдэһэн юм.

Бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтануудые шалгажа үзэхэдэ булта зүб байба гэжэ Баргажанай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Васильев манай редакцида мэдээсэбэ. Киномеханигууд Каратаев, Зонхиев гэгшэд хүдэлмэридөө хайхарамжагүйгөөр хандаһанайнгаа түлөө ажалһаа сүлөөлэгдөө. Мүнөө мэргэжэл ехэтэй киномеханик Тарасенко хүдэлмэрилдэг болоо.

Гурим эбдэдэг наймаалагша

Иимэ гаршагтайгаар манай газетын 1954 оной ноябриин 19-нэй номерто толилогдоһон бэшэг соо Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи Суулгын сельпогой № 3 магазинай наймаалагша нүхэр Баянтаева ажалдаа муугаар хандана гэжэ хэлэгдээ һэн. Энэ статья Суулгын сельпогой профсоюзна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, ажалдаа муугаар хандаһанайнь түлөө нүхэр Баянтаевада выговор үгтөө. Мүн дээрэ заагдаһан дутагдалнуудые усадхаха тушаа сельпогой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Печугинда дурадхагдаба гэжэ Мухаршэбэрэй аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Большаков манай редакцида мэдээсэбэ.

Кяхтын МТС малай үбэлжэлгые муугаар хүтэлбэрилнэ

Кяхтын МТС-эй зонодо гурбан колхозууд ородог. Тэдэнэй ажахынь гол һалбари малажал юм. МТС-эй харьяата колхозууд, тэрэшэлэн МТС-эй дирекци партиин сентябрьска, февральско-мартовска ба июньскэ Пленумүүдэй һүүлээр колхозуудай ниитын ажахые, түбхын түрүүндэ, малажалые хүгжөөхэ талаар олон хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад, колхознигуудай хамтын суглаануудай дээрэ баталһан байгаа. Теэд хараалагдаһан эдэ хэмжээ-ябуулгануудынь мүнөө тон муугаар бэелүүлэгдэнэ гэжэ сэхэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, Кяхтын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд малажал хүгжөөхэ хэрэгтэ хуушанайхяараа хандадаг, «манай хэрэг бэшэ» гэһэншүү байдаг. Тиимэһээ энэ МТС-эй харьяата колхозуудай малай үбэлжэлгэ ехэл бэрхэшээлтэйгээр үнгэргэгдэжэ байна. Энээниие иимэ баримтанууд гэршэлнэ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз малажалаар томохон колхозуудай нэгэниинь юм. Эндэ 1500-гаад толгой эбэртэ бодо мал, 9 мянган хони ямаан, хэдэн зуугаад адуун бии. Эдэ малнуудые зоотехническэ заабариин ёһоор эдеэлүүлхын тулада 70 гаран мянган центнер ганса үбһэн хэрэгтэй. Гэбэшье, үбэлжэлгын үедэ ниитын малда хэрэглэгдэхэ тэжээлэй оройдоол дүрбэнэй нэгэ хубинь бэлэдхэгдэһэн байгаа. Теэд мүнөө эндэ үбһэ тэжээлдэ нэмэри болгон нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри эмхидхэгдэнэгүй.

Ниитын малда бардам хүрэхэ тэжээлэй база байгуулжа шадаагүй баримта юу харуулнаб гэхэдэ, колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр В. А. Воронцов, мүн партийна эхин организаци адуу малаа саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ ёһо тэдыгээр хандадаг байна.

Колхозой гүүртэнүүд болон отарынхид бии байһан бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлээ, ооһо таряанай үлэгдэл, һагшадаһан гэхэ мэтые малдаа һайса буйлуулаад үгэхын орондо тэрэ зандань үгэнэ. Колхоз гүрэнэй үгэһэн концентрированнэ тэжээлые мүнөө болотор абанагүй.

Мүнөө энэ колхозой һүрэг олон мал саһан соогуур хагда бэдэрэн бэлшэнэ. Тэжээлэй балансын ёһоор малай сүүдхэ соо эдихэ тэжээлдэ нэгэл тэбэри үбһэн хүртэнэ. Ядахадаа энээхэн үбһэниинь кормушка соо хэжэ үгтэдэггүй, хүл доронь хаягдадаг байна. Гүүртэнүүдэй малшад үдэрынь хагданда ябаһан малаа үдэшэниинь муугаар заһабарилагдаһан, уйтан байра соо абаашажа хаадаг. Эдэ бүхы шалтагаанһаа боложо, энэ колхозой мал ехээр турана. Ноябрь, декабрь һаранuудта 4 толгой эбэртэ бодо мал, 40-өөд толгой хони ямаан, 10-аад гахай гансал мууса эдеэлүүлһэнһээ боложо гарзалагдаа.

Эбэртэ бодо малай гүүртэнүүдээр, хонидой отарануудаар ябахада туранхай малайнь тоо олон. Жэшээлхэдэ, Цайдам гэжэ нютагта хонинойотара байрладаг. Тэндэ аяар 165 толгой хонид дундаһаа доошо хүшэтэй. Тиихэдэ, Мөөрөөшэ гэжэ нютагтахи эбэртэ бодо малай гүүртэдэ 75 толгой мал туража байна. Теэд иимэ малнуудые амяарайнь илгажа һайнаар эдеэлүүлнэгүй.

Энэ жэлдэ үбһэ ногооной һайн ургаса ургуулхын тула республикын түрүү луговодууд сабшалан дээрэ үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэжэ байна. Теэд Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо сабшалан дээрээ мүнөөнһөө эхилжэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Хэтэрхэдээ, нютагай үтэгжүүлгэнүүд сабшалангай газарта гаргагданагүй шахуу.

Колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Воронцов бригадирнуудай шиидхэхэ ажахын жэжэ асуудалнуудаар һамааралаад, малай үбэлжэлгые бодотоор, шэнэ эрилтын ёһоор хүтэлбэрилдэггүй байна. Колхозой партийна эхин организаци хадаа правлениин хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнуудые саг соонь элирүүлхэ, тэдэниие усадхаха замыень заажа үгэхэ үүргэтэй. Теэд нүхэр Андреевэй хүтэлбэрилдэг партийна эхин организаци энэ үүргэеэ дүүргэжэ шаданагүй. Эндэхи колхознигуудай дунда партийно-политическэ хүдэлмэри тон муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Мүн Сталинай нэрэмжэтэ, «Красное знамя» колхозуудай малай үбэлжэлгэдэ ехэнүүд дутагдалнууд үзэгдэнэ. Эдэ колхозуудта үбһэн тэжээл мүн лэ бага. Тиимэһээ тэдэнэр таряанайнгаа полинуудай солоомо, мэхниные сүм суглуулжа абаха, бии байһан бүхы тэжээлээ гамтайгаар гаргашалха, бүдүүн болон концентрированнэ тэжээлые буйлуулан бэлэдхэжэ малдаа эдюулхэ ёһотой. Теэд энэ хүдэлмэри дурсагдаһан колхозуудта эмхидхэгдэдэггүй, ямаршье тэжээл һаань, малай хүл доро хаяжа эдюулдэг заншалтай. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хоёр кормозапарник бии аад, тэдэниие МТС мүнөө хүрэтэр тодхоогүй байһаар. Тус колхозой гүүртэ болон отара бүхэндэ үбһэн ба бусад тэжээлнүүд буйлуулагдангүй малда үгтэдэг. МТС-эй главна инженер нүхэр Финеев малай фермэдэхи ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха талаар юушье хэнэгүй. МТС соогоо эгээл томо Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой фермэнүүдтэ юуншье хэгдээгүй байһаар. Энэ колхозой Бурдуун гэжэ нютагтахи гүүртэдэ тодхогдохоёо асарагдаһан кормозапарник газаа хэбтэһээр. Тиихэдэ, «Красное знамя» гэжэ колхозой малай гүүртэнүүдтэ тэжээл буйлуулха, дэбтээхэ, ооһо таряа буталха түхеэрэлтэ, машинанууд байхагүй. Тиин гэһээнь МТС-эй усадьба соо дүрбэн соломорезкэ, ооһо буталха машинанууд хэбтэнэ. Теэд МТС-эй дирекци эдэ машинануудые ашаглаха тухай хэмжээ абанагүй. Эдэ машинануудые ашаглахын тула техническэ нүүдэл бригада эмхидхээд, колхозуудай гүүртэ болон отарануудаар ябуулжа, бии байһан тэжээлыень буйлуулхада туһалха байгаа. Теэд тиимэ юумэн эмхидхэгдэнэгүй.

Мүнөө жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ хүйтэн үбэл боложо байна. Саһаншье ехэ. Малай байрладаг газарта үбһэ тэжээлынь удаан саг соо хүрэхөөр зөөхэ гээшэ шухала. Гэбэшье, Кяхтын МТС-эй харьяата колхозуудта малай эдихэ тэжээлые хүсэд хүрэхөөр газаань зөөжэ асарха хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнхэй. Энээндэ баримта болгон иимэ жэшээ харуулая. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Цайдам гэжэ нютагта байрладаг 700 толгой хонидой нэгэ отара хододоо үбһөөр дутадаг.

—Үбһэн ходол дууһадаг юм. Тээсгэн хоёр үдэр соо үбһэгүй болоод байгаабди. Мүнөө хониднай хурьгалжа эхилээ. Энэ үедэ колхозой правлени үбһөөр дутаахагүйн түлөө оролдохо ёһотой,—гэжэ отарые даагша нүхэр Цырендылыков хэлэнэ.

Тэрэшэлэн «Мүнхэ наран», Хилганта гэжэ ба бусад газарнуудтахи малнууд үбһөөр дутадаг, тэрээнһээ боложо турадаг байха юм. Иимэрхүү баримтанууд МТС-эй нүгөө хоёр — Сталинай нэрэмжэтэ ба «Красное знамя» гэжэ колхозуудта үзэгдэнэ. Эндэхи машинно-тракторна станци малай байрладаг газарнуудта үбһэ зөөхын тула 10 трактор колхозуудтаа гаргаһан байна. Тодорхойлбол, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 5 трактор, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 3 трактор, «Красное знамя» гэжэ колхоздо 2 трактор гаргаа. Теэд эдэ тракторнуудынь өөдтэй юумэ хэнгүй байжа, эбдэрдэг байна.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо гаргагдаһан табан тракторай оройдоо нэгэниинь бараг һайнаар хүдэлнэ. Нүгөө дүрбэн тракторынь хододоо эбдэрдэг байха юм. Энээнэй гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, январиин ханхинама хүйтэндэ тракторнууд газаа хонуулагдана. Колхозой правлени эдэ тракторнуудые һүниндөө байлгаха дулаан байрануудые барюулха тушаа хэмжээ абанагүй.

МТС колхозой ажахын саашанхи хүгжэлтые хүтэлбэрилхэ үүргэтэй. Теэд Кяхтын МТС, тэрэнэй директор нүхэр Нимаев хүдэлмэреэ партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор шэнэдхэн табижа шадаагүй байһаар, түрүү арга методуудые хүдөө ажахыда, илангаяа малажалда нэбтэрүүлхэ талаар өөдтэй юумэ хэнэгүй. Адуу малда бардам хүрэхэ тэжээлэй база байгуулха хэрэгтэ тус МТС ёһо тэдыгээр хандадаг гэжэ Кяхтын аймагай партийна конференци дээрэ делегадууд шүүмжэлһэн байгаа. Гэбэшье, нүхэр Нимаев делегадуудай энэ шүүмжэлэлһээ өөртөө тобшолол хээгүй гэхэдэ болохо. Станциин хүдэлмэридэхи дутагдалнууд мүнөө хүрэтэр усадхагданагүй.

Тус МТС-эй дирекци, тэрэнэй директор нүхэр Нимаев, главна зоотехник нүхэр Дамбаев гэгшэд малай үбэлжэлгые һайнаар хүтэлбэрилжэ шаданагүй. Гэбэшье, «Партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол соо малажалые эрид хүгжөөхэ талаар табигдаһан хойшолуулагдашагүй зорилгонуудые хүндэтэйгөөр дүүргэхэбди» гэжэ нүхэд Нимаев Дамбаев хоёр нэгэнтэ бэшэ тангариигаа үгэдэг байгаа.

—Малай үбэлжэлгые һайнаар хүтэлбэрилхэбди, харьяата колхозуудайнгаа экономикые гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ, доторой арга боломжонуудые хүсэд хэрэглэжэ, малажалаа дам саашадань хүгжөөхэбди,—гэжэ үнгэрэгшэ жэлдэ болоһон партиин айкомой IV-дэхи пленум дээрээ нүхэд Нимаев, Дамбаев гэгшэд мэдүүлһэн байна. Теэд энэ хэлэһэнээ тэдэнэр мүнөө болотор дүүргэнэгүй. Малай үбэлжэлгэдэхи дутагдалнуудтай эдэ нүхэд эбсэжэ байна. Колхозно ажахые хүгжөөхын тула гол шухала асуудалнуудые МТС-эй дирекци шиидхэдэггүй зандаа. МТС-эй зооветеринарна мэргэжэлтэд мүн лэ хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг зоотехник нүхэр Шерстнева малшадта ямаршье туһаламжа үзүүлдэггүй.

Эдэ бүхы ехэнүүд дутагдалнуудые усадхажа, МТС-эй дирекци, партийна эхин организаци хүдэлмэрээ шэнэдхэн табиха ёһотой.

Б. ШИРЕТОРОВ, манай корреспондент.

Хүхюун даа, амаралтамнай

Хүгжэмэй ирагуу һайхан абяан зэдэлнэ...

Гоё һайханаар шэмэгдэһэн ёлко олон үнгэтэ лампочкануудаараа яларан үргэн талмайе гэрэлтүүлнэ. Тэрэнние тойрон олон тоото хүүгэд наадана, сэнгэнэ. Эндэ Улан-Удэ городой хүүгэд шэнэ жэлэй ёлко һайндэрлэжэ байба...

Мүнөө һурагшад үбэлэйнгөө амаралтын үедэ хүүгэдэй ёлкын нааданда хабаадалсана, Дед Морозой гарһаа шэнэ жэлэй бэлэг абана. Аяар холын Ахада, Бархан уулын хормойдохи Баргажанда, Хойто-Байгалда—хаа хаанагүй һургуулинууд болон клубуудта шэнэ жэлэй ёлконууд, бал-маскарадууд үнгэргэгдэжэ байна.

Һурагшадай үбэлэй амаралтын үедэ кино, театрнууд, библиотекэ, уншалгын байшангууд, пионернүүдэй ордонгууд, катогууд тэдэнние хүндэтэйгөөр угтана. Ленинэй орденто оперо ба баледэй театр «Доктор Айболит» гэжэ балет, ород драматическа театр «Дээрэлхүү шандаган», бурят драматическа театр «Будамшуу» гэжэ зүжэгүүдые хүүгэдтэ зорюулан табина. Театрнуудта ерэһэн хүүгэд өөһэдынгөө дуратай зүжэг наада харахаһаа гадна, тэндэ түхеэрэгдэһэн шэнэ жэлэй ёлкын нааданда хабаадалсана, сээжэлдэһэн шүлэгүүдээ уншана, дуу дуулалдана...

Советскэ ороной хүүгэд хизааргүй ехэ жаргалтайл!

Амаралтадаа аяар Иркутск городһоо 40 гаран һурагшад—эдир түмэрзамшад манай Бурят-Монголдо айлшалжа ерээ. Тэдэнэй дунда эрхим һурагшад Ваня Крутых, Зина Дурова, Любай Иванова, Вася Мазанников ба бусад бии. Эдэнэр Иркутск городой 104, 87, 5, 8-дахи дунда һургуулинуудта һуралсаха зуураа, Зүүн Сибириин түмэр замай бага харгын дэргэдэхи кружогуудта һайндураараа ябажа, элдэб мэргэжэлдэ һуралсадаг юм. Зунайнгаа амаралтын үедэ өөһэдынгөө мэргэжэлээр түмэр зам дээрэ хүдэлмэрилдэг байна. Ингэжэ тэдэнэр дунда һургуули дүүргэхэдээ хүсэд мэргэжэлтэй хүнүүд болонхой гарахал.

Эдир айлшад Улан-Удэ городто байха зуураа, паровозовагонно завод, театрнууд, пионернүүдэй ордон, музей, 68-дахи һургуули гэхэ мэтэ газарнуудаар ябаһан байна.

Тэдэнэр түмэрзамшадай айхидай клуб соо ЖУ-гэй, 68-дахи һургуулиин һурагшадтай уулзаа. Уулзалга дээрэ Зүүн Сибириин түмэр замай бага харгын начальник Петр Николаевич Журавлев «Зүүн Сибириин түмэр замай бага харгы хүүгэдэй мэргэжэл шэлэн олохо хэрэгтэнь туһална» гэһэн элидхэл хээ.

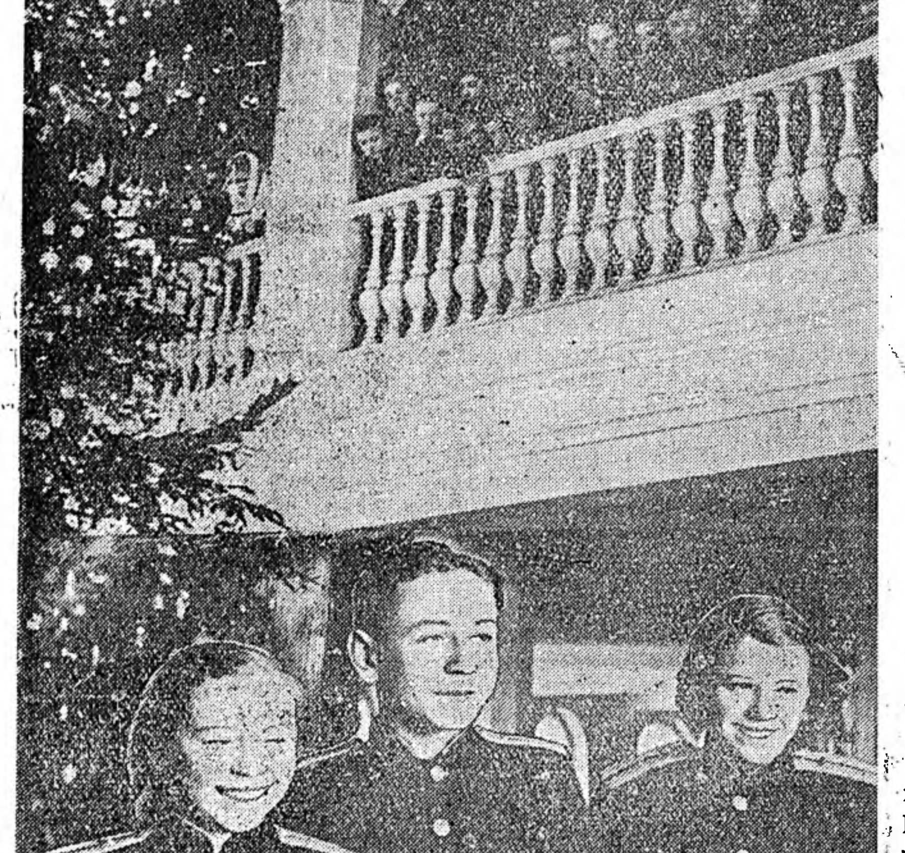
Уулзалгын удаа Петр Николаевич Журавлев 68-дахи һургуулиин эдир түмэрзамшадые зунайнгаа амаралтада Иркутск город ерэжэ, Зүүн Сибириин түмэр замай бага харгы дээрэ практика гарахыень уриһан байна.

«Советскэ ба хитад арадуудай хани барисаан хэтэ мүнхэдөө мандаг!» гэһэн программатайгаар Пионернүүдэй ордондо шэнэ жэлэй ёлко үнгэргэгдөө. Хэдыхэн үдэрэй туршада энэ ёлкодо 3 мянга шахуу хүүгэд хабаадалсаа.

...Пионерскэ маскарад түлэг дундаа ябажа байна... Пионернүүдэй ордоной зал соо шандаган, үнэгэн, баабгай, Улаахан малгайхан, «Шэнэ газарай ургаса» гэхэ мэтые тон зохидоор дуряан оёгдоһон костюмуудтай хүүгэд эрье тойрон хатаралдана. Энэ жэлэй маскарадта хабаадалсаһан 280 гаран костюмуудай 10-нинь шагналда хүртэһэн байна. 3-дахи дунда һургуулиин 7-дохи «В» классай һурагша Лена Захарченкын «Шэнэ газарай ургаса» гэжэ костюм удхаараашье, уран оёлгынгоошье талаар эрхим сэгнэлтэ абажа, нэгэдэхи шанда хүртэһэн байна.

Городой катогууд, хүдөөгэй гол горхон дээгүүр, гэшхэгдээгүй үргэн нэмжээ сагаан талаар хүүгэдэй спортивна мүрысөөнүүд болоно. Ингэжэ һурагшад үбэлэйнгөө амаралтые хүхюун сэнгэлигээр, ашагтай туһатайгаар үнгэргэжэ байна.

Һайнаар амараад, шэнэ хүсөөр һуралсалаа үргэлжэлүүлхыень тэдэндэ хүсэебди.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Дээрэһээ 1-дэхи зурагта хүүгэд һольжоржо байна. 2. Конькишад. 3. Пионернүүдэй байшангай авиамоделистнууд. 4. Иркутскаһаа ерэһэн айлшад-эдир түмэрзамшад оперо ба баледэй театр соо байна.

Е. Ринчиновагай текст.
С. Доржиевай фото.

Ким Ир Сенэй шэлэгдэмэл зохёолнуудай нэгэдэхи том хэблэгдэбэ

ПХЕНЬЯН, январиин 7. (ТАСС). Пхеньянска радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, Корейн ажалай партиин хэблэл Ким Ир Сенэй шэлэгдэмэл зохёолнуудай нэгэдэхи томые хэблэн гаргаба. 1945 онһоо 1948 он хүрэтэр маршал Ким Ир Сенэй бэшэһэн статьянууд, элидхэлнүүд болон хэлэһэн үгэнүүдынь энэ том соо оруулагдаа.

Ханойдо промышленностиин түлөөлэгшэдэй зүблөөн болобо

ХАНОЙ, январиин 7. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Вьетнамай Демократическа Республикын промышленностиин 250 түлөөлэгшэдэй зүблөөн Ханойдо болоо. Тэрэ зүблөөндэ промышленностиин ба худалдаа наймаанай министр Фан Ань, промышленностиин ба худалдаа наймаанай министрын орлогшо Дан Вьет Чау гэгшэд байлсаа.

Промышленностиин ба худалдаа наймаанай министр Фан Ань гэгшэ Вьетнамска промышленнигууд болон наймаашадай үмэнэ табигдаад байһан зорилго тухай тогтохо зуураа, промышленностиие ба худалдаа наймаае хүгжөөлгөөр правительствын ябуулжа байгаа политика тухай суглаарагшадта хөөрэжэ үгөө.

Зүблөөндэ хабаадагшад президент Хо Ши Миндэ телеграмма эльгээгээ. Вьетнамай Демократическа Республикын правительствын политикые дэмжэжэ байһан тухайгаа тэдэнэр телеграмма соогоо мэдүүлээ.

Германска вермахтые һэргээн бодхоолго французска арадай һанаае зобооно

ПАРИЖ, январиин 7. (ТАСС). Парижска хэлсээнүүдые Франциин национальна суглаанай эсэслэн баталалга хадаа французска ниитын ба политическэ ажал-ябуулагшадай һанаае бүри ехээр зобоодог боложо байна.

«Франс Обсерватер» гэжэ недели бүри гарадаг журнал Клод Бурде гэгшын статьяе толилоо. Национальна суглаанда голосовалгын дүн хадаа англо-американска хашалтаһаа баруунай парламентска зарим бүлэгүүдэй айн сошордоһые гэршэлнэ гэжэ тэрэ статья соонь хэлэгдэнэ.

Франци иимэ шиидхэбэри абахадаа өөрынгөө дипломатическа нүлөөе нилээд һулаaруулаа, парижска зүблөөн Европодохи түгшүүрилые һулаaруулха хэрэгтэ аюул тохёолдуулна гэжэ Бурде бэшэнэ. «Эгээл иимэһээ Баруун Германиие дахин зэбсэглэлгэдэ эсэргүү тэмсэл гансашье болюулагдаха бэшэ, харин тэрэ тэмсэлые бүри хүсэтэйгөөр үргэлжэлүүлхэ шухала байна»,—гэжэ автор заана.

Национальна суглаанай депутат Пьер Лебон мүн лэ энэ асуудалаар «Монд» газетэдэ бэшээ. Франциин зүбшөөлгүйгөөр Баруун Германиие зэбсэглэхэ тухай Англи США хоёрой заналга хадаа ямаршье үндэһэ баримтагүй байна, юуб гэхэдэ уласхоорондын хэлсээнүүдые баримта болгон, Англи США хоёрой тиимэ шиидхэбэридэ Франци һаалта хэжэ шадаха байна гэжэ тэрэ заана.

500 мянган хүнтэй Баруун Германиин 12 дивизиие байгуулха тухай асуудалда тогтохо зуураа, Лебон иимэ асуудал табина: «Саарые өөртөө бусаахын зорилгоор эдэ арбан хоёр дивизинүүдээ Германи үглөөдэр хэрэглэхэгүй юм гэжэ хэн баталха гээшэб?».

Япониин премьер-министрын мэдүүлгэ тухай Синьхуа агентство бэшэнэ

ПЕКИН, январиин 6. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, Япониин премьер-министр Хатояма январиин 4-дэ Токиодо үгэ хэлэхэдээ Япониин правительство Хитадта болон Советскэ Союзда худалдаа наймаанай делегацинуудые эльгээхээр бэлэдхэжэ байна гэжэ мэдүүлбэ. Худалдаа наймаа дэлгэрүүлхэ зам дээрэ байһан һаад түбэгые зайлуулхын тулада Хитадһаа болон Советскэ Союзһаа мүн лэ тиимэ делегацинуудые хүлеэн абахаар Япони бэлэн байна гэжэ тэрэ нэмэбэ.

Токиоһоо абтаһан мэдээсэлнүүд соо хэлэгдэһэнэй ёһоор, Хитадтай ба Советскэ Союзтай нормальна харилсаагаа һэргээн бодхоолго «бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ туһалха болоно» гэжэ Хатояма зааһан байна.

Баруун гүрэнүүд Германиие нэгэдүүлхэ дурагүйтэнэ

БЕРЛИН, январиин 6. (ТАСС). Һүүлэй үедэ американска болон английска хэблэлдэ хэдэ хэдэн статьянууд гаража, тэдэнэй авторнууд Германиин таһаранхай байхань шухала гэхэһээ байтагай бүри зайлашагүй байна гэжэ гэршэлхэ һэдэлгэ гаргана.

«Франкфуртер Альгемейне» гэжэ газетэ Германиие нэгэдүүлхэ гэһэн ямаршье түсэб США-гэй правительствода байхагүй гэһэн американска шэнжэлэгшэ Липпманай мэдүүлгэдэ зорюулагдаһан статьяе «Таагүй һалхин үлеэнэ» гэһэн гаршагтайгаар тунхаглаба. Зүгөөр, США-гэй гүрэнэй департамент энэ мэдүүлгые буруушааха гэжэ яараһан байба. Тиибэ яабашье тэрэнь тусгаар үндэһэтэй байһан байгаа гэжэ газетэ заана. Мүн тиимэрхүүгээр хэлэһэн бусад мэдүүлгэнүүдые харуулха зуураа, эдэ бүгэдэ хадаа «зайлашагүй тодорхой байна», тусхайлан хэлэбэл, Германиин хубааранхайе тэрэ хэбээрнь байлгаха, Баруун Германиие зэбсэгжүүлхэ «шухала» юм гэхэ һанаатай олониитын һанамжые «бэлэдхэхын» зорилгоор хэгдэнэ гэжэ «Франкфуртер Альгемейне» тэмдэглэнэ.

«Баруун гүрэнүүд хадаа,—гэжэ статья соо хэлэгдэнэ, — Германиие нэгэдүүлхэ гэнэ бэшэ, харин Федеральна республикын сэрэгэй хүсые улам ехэ болгохо гэжэ хүсэнэ».

Гамбургда хэблэгдэн гарадаг «Зонтагсблатт» гэжэ журнал болбол «Таймс» гэжэ английска, «Нью-Йорк Геральд Трибюн» гэжэ американска газетын иимэрхүүгээр бэшэһэнние дурсаха зуураа, мүн тэрэшэлэн олониитын һанамжые «бэлэдхэхэ» гэһэн баруун гүрэнүүдэй эрмэлзэлгэ тухай заана.

США-гэй оборонын министр Вильсондо Эйзенхауэрэй эльгээһэн бэшэг

ВАШИНГТОН, январиин 6. (ТАСС). США-гэй оборонын министр Вильсондо Эйзенхауэрэй эльгээһэн бэшэг Сагаан Байшанда тунхаглаба, тэрээн соо зэбсэгтэ хүсэнүүдэй талаар американска политикын үндэһэ һууринууд тухай хэлэгдэнэ.

Эйзенхауэр өөрынгөө бэшэг соо США-гэй сэрэгэй түхеэрэлгые саашадаа ехэ болгохо гэһэн программа дэлгээн харуулна. Энэ программа хадаа, — гэжэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ,—«дайн сэрэгэй зорилгонуудта бэлээр тааруулхаар экономикые айхабтар ехээр үргэдхэхэ гэжэ хараална». «Сэрэгэй техникые тон ехээр хэрэглэхэ байһан сэрэгэй соединенинүүдтэ» США һаналаа ехээр табиха ёһотой гэжэ мэдүүлхэ зуураа Эйзенхауэр сэрэгэй алба хэгшэдые 1955 оной июниин 30 хүрэтэр 3 миллион хүн болгохо хэрэгтэй гэнэ. Мүн тэрээнтэй хамта, агаарай сэрэгые 975 мянган хүн болгохо байна гэбэ.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

1948 ОНДО ГАРГАГДАҺАН ГҮРЭНЭЙ 2 ПРОЦЕНТНЭ УРЬҺАЛАМЖА

1954 оной декабриин 19-дэ Серпухов городто болоһон шүүбэринүүдэй 14-дэхи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы разрядуудта серинүүд ба облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд буугаа гэбэл:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)
000043	21*)	5 000	010270	1—50	400	020944	34*)	10 000	034828	1—50	400
000157	10*)	10 000	010456	25*)	5 000	021041	1—50	400	035104	1—50	400
000245	1—50	1 000	010511	20*)	10 000	021064	1—50	400	035342	48*)	10 000
000419	1—50	400	010558	1—50	400	021509	1—50	400	035382	1—50	400
000510	30*)	5 000	010707	1—50	400	021777	1—50	400	035506	10*)	5 000
000577	22*)	25 000	010798	1—50	400	022008	1—50	400	035621	1—50	400
000653	1—50	400	010918	21*)	5 000	022050	09*)	10 000	035767	36*)	5 000
000792	04*)	10 000	011131	1—50	400	022609	1—50	400	035906	25*)	5 000
001095	1—50	400	011213	12*)	5 000	022947	1—50	400	036154	1—50	1 000
001181	45*)	5 000	011828	1—50	400	023921	1—50	400	036244	1—50	400
001372	1—50	400	012138	21*)	10 000	024199	18*)	10 000	036679	1—50	400
001871	1—50	400	012147	1—50	400	024352	27*)	10 000	037187	1—50	1 000
001936	1—50	1 000	012177	1—50	400	024422	1—50	400	037729	1—50	400
002002	20*)	5 000	012179	14*)	5 000	024738	1—50	400	037821	1—50	400
002071	1—50	400	012277	1—50	400	024884	1—50	400	037967	1—50	400
002328	1—50	400	012372	1—50	400	024928	11*)	25 000	038033	1—50	400
002336	08*)	25 000	012381	1—50	400	025007	1—50	400	038372	1—50	400
002357	1—50	400	012483	1—50	400	025033	1—50	1 000	038470	1—50	400
003147	38*)	5 000	012521	1—50	400	025322	1—50	400	038726	1—50	400
003232	1—50	400	012769	16*)	5 000	025946	1—50	400	038754	1—50	400
003303	1—50	400	012909	1—50	400	026376	27*)	10 000	039160	1—50	400
003346	1—50	400	012984	14*)	10 000	026581	1—50	400	039790	11*)	5 000
003485	1—50	400	013119	1—50	400	026772	09*)	10 000	040289	1—50	400
003845	1—50	400	013207	1—50	400	027162	1—50	400	040527	1—50	400
003909	32*)	10 000	013215	1—50	400	027292	1—50	400	040869	1—50	400
004057	06*)	10 000	013323	29*)	5 000	027681	1—50	400	041189	22*)	25 000
004168	1—50	400	013356	1—50	400	027806	1—50	400	041456	1—50	1 000
004306	43*)	10 000	013449	1—50	400	027926	1—50	400	041565	32*)	25 000
004486	07*)	10 000	013594	1—50	400	028310	27*)	50 000	041829	1—50	400
004525	48*)	10 000	013644	15*)	5 000	028497	1—50	400	042043	1—50	400
004929	01*)	5 000	013971	25*)	25 000	028595	1—50	400	042504	19*)	5 000
005326	1—50	1 000	014218	49*)	5 000	028671	1—50	400	042565	41*)	5 000
005442	1—50	400	014232	17*)	50 000	028753	44*)	5 000	042709	1—50	400
005825	37*)	5 000	014260	1—50	400	028831	05*)	5 000	042973	1—50	400
005886	1—50	400	014649	1—50	400	028919	20*)	5 000	043197	1—50	400
006388	1—50	400	014825	1—50	400	029075	1—50	1 000	043304	1—50	400
006719	1—50	400	014892	1—50	400	029464	1—50	400	043353	35*)	25 000
006724	24*)	5 000	015272	47*)	5 000	030092	1—50	400	043619	19*)	10 000
007083	1—50	400	015276	1—50	400	030147	1—50	400	043628	1—50	400
007089	1—50	400	015345	36*)	10 000	030228	1—50	400	044016	30*)	5 000
007390	36*)	5 000	015477	1—50	400	030466	1—50	400	044960	29*)	5 000
007421	17*)	10 000	015989	49*)	5 000	030916	39*)	5 000	045113	1—50	400
007482	15*)	25 000	015994	42*)	5 000	030988	1—50	400	045471	1—50	400
007546	1—50	400	016129	34*)	5 000	031130	1—50	400	045617	1—50	1 000
007679	1—50	400	016347	49*)	5 000	031242	1—50	400	045680	1—50	400
007843	1—50	400	016686	50*)	5 000	031295	1—50	400	045769	36*)	5 000
007861	1—50	400	016986	1—50	400	031775	1—50	400	046025	18*)	10 000
008091	1—50	400	017179	1—50	400	031834	09*)	5 000	046206	1—50	400
008203	1—50	400	017429	04*)	10 000	031914	1—50	400	046736	1—50	400
008390	1—50	400	017626	1—50	400	031984	1—50	400	047214	15*)	5 000
008709	1—50	400	017710	1—50	400	032330	1—50	400	047461	1—50	400
008941	09*)	5 000	017874	1—50	400	032517	1—50	400	047585	1—50	400
009082	1—50	400	018361	02*)	25 000	032560	1—50	400	047619	1—50	400
009136	28*)	5 000	018400	1—50	400	032709	1—50	400	047902	1—50	400
009164	09*)	5 000	018655	1—50	400	032750	1—50	400	048106	1—50	1 000
009308	1—50	400	019100	27*)	5 000	033376	46*)	10 000	048409	1—50	400
009532	1—50	400	019135	38*)	10 000	033377	1—50	400	049018	1—50	400
009808	1—50	400	019455	1—50	400	033572	1—50	400	049204	1—50	400
009857	42*)	10 000	019513	1—50	400	033843	1—50	400	049238	1—50	400
009966	1—50	400	019933	1—50	400	034334	31*)	5 000	049349	44*)	5 000
010004	35*)	5 000	020251	45*)	5 000	034384	06*)	5 000	049411	07*)	25 000
010121	36*)	5 000	020710	1—50	400	034389	1—50	400	049908	1—50	400
010267	02*)	5 000	020727	10*)	5 000	034627	1—50	400			

*) Энэ сериин облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүриин 400 түхэригэй шүүбэринүүд буугаа.

Хоёр зуун түхэригэй облигацинуудай шүүбэринүүд таблица соо заагданхай. Шүүһэн облигациин өөрынь сэн шүүбэриин суммада оруулагдаа.

Шүүбэриин тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүүлэгшэ—ажалшадай депутадуудай Серпуховско городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ
М. А. ГЛАШКОВ
Комиссиин харюусалгата секретарь Л. А. ВАСИЛЬЕВА.

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — **«Золотые яблоки»** (11, 12 ч. 30 м.), хилын саанахи ураһайханай шэнэ фильм (14 ч. 30 м., 16 ч. 30 м., 18 ч. 30 м. 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — **«Гаврош»** (10 ба 12 ч.), **«Запасной игрок»** (14 ба 20 ч. 15 м.), **«Байджу Бавра»** (16, 18 ч. 15 м. ба 22 ч.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта — **«Девочка в цирке»**, **«Два жадных медвежонка»** (10 ч. 15 м.), **«История маленького мука»** (11 ч. 15 м., 13, 14 ч. 45 м. ба 21 ч.). **«Машенька»** (16 ч. 30 м., 19 ч. 15 м. ба 22 ч. 30 м.), **«Футбол СССР—Венгрия»**, **«Вальс на льду»** (18 ч. 15 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря — 3-23, партийной жизни, сельского хозяйства — 10-17, пропаганды и переводов —6-84, культурын и быта, промышленности — 4-52, местной информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00347. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 33.